TUNTURILATU

☆ N:o 4/18.12.2000

SUSIAISET JA SYYSKOKOUS KESKI-SUOMESSA, VESALASSA, JÄRJESTÄJÄNÄ OVTSI

Valtava Susilauma Keski-Suomessa

Tämän vuoden Susiaiset vietettiin 6.-8. 10. Keski-Suomessa, Vesalan kurssikeskuksessa ja järjestäjänä oli tunturikerho Ovtsi. Paikka sijaitsee Vähä-Vesankajärven rannalla ja syksyinen luonto tarjosi kauniit puitteet tapahtumalle. Ja kun sateetkin pysyivät loitolla, oli väellä mitä mainioin ulkoilu- ja yhdessäoloviikonloppu.

Järjestäjinä olimme paikanvalintaamme erittäin tyytyväisiä ja niin tuntuivat olevan vieraatkin. Paikalla olikin ennätysmäärä väkeä, vieraskirjasta löytyi kaikkiaan 182 nimeä. Alueelle kohosi myös kokonainen telttakylä, noin 20 kpl telttoja. Lämmin syksy houkutti väen yöpymään ulkosalla. Vesalan henkilökuntakin sai kosolti tietoa Tunturiladun toiminnasta ja ihaillen hämmästeli moista talkoohenkeä. Ensimmäiset vieraat saapuivat jo klo 16:n maissa ja siitä eteenpäin väkeä virtasi paikalle pitkin iltaa ja yötä. Perjantai-iltana kavtsilaisten bussin saavuttua katseltiin diakuvia Kavtsin ja Ovtsin yhteiseltä Ahvenanmaan kevätretkeltä.

Aamuohjelma

Lauantain avajaisseremonioiden jälkeen lähti osa väestä tutustumaan Petäjäveden vanhaan kirkkoon, joka on Unescon suojelukohde. Paikalle jääneet kiersivät luontopolkua, jossa tällä kertaa ei ollutkaan pelkästään 1x2 -tehtäviä ja ehkäpä siksi se tuntui hiukan vaikealta, joidenkin mielestä suorastaan mahdottomalta. Menestyksekkäimmin polun kiersivät Juhana Häme Kavtsista ja omasta kerhostamme Jukka Torpo. Kysymykset koskivat mm. kasveja, eläimiä, jääkauden ilmiöitä ja saamen kieltä. Välillä käväistiin syömässä poronlihakeittoa ja mitä muuta keittiö tarjosikaan.

Syyskokous

Iltapäivällä pidettiin Tunturiladun syyskokous, jossa uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Raimo Pahkala Oktasta, Kyösti Lamminjoen ilmoitettua luopuvansa tehtävästä.

Muistakin asioista, kuten Koira-Oskarista ja Suomen Ladun jäseneduista keskusteltiin innokkaasti ja antaumuksella. Uusia päätöksiä asioista ei kuitenkaan tehty.

Susivihkiäiset

Saunan ja päivällisen jälkeen lähdettiin pimeässä illassa yhtenä joukkona kohti noin kilometrin päässä niemessä sijaitsevaa susivihkiäispaikkaa. Rantapolku oli valaistu roihuin ja öljylyhdyin ja salaperäiset rummut kumisivat matkan varrella näkymättömissä. Susiaispaikalla lapinnoita, Unto Kekkonen, kertoili monipuolista tarinaansa eikä turhaan ollut vaivautunut vihkiäispaikalle, sillä vihittäviä riitti. Raimo Pahkalasta (Okta) tuli johtajasusi, Terttu Hokkasesta (Ovtsi) ja Jorma Alapurasesta (Kavtsi) ikäsusia, Erkki Pihkalasta (Kavtsi) tunturisusi ja Jukka Torposta (Ovtsi) outasusi. Tapahtuma sujui leppoisassa ja mukavassa hengessä ja lopuksi laulaa luikautettiin muutama lapinhenkinen laulu. Siirryttiin sitten pikkuhiljaa sisätiloja kohti, mutta matkalla vielä nautittiin metsäkahvit ja mettäkakot.

Iltaohjelma

Iltaohjelmassa kuultiin ja nähtiin esitettynä ovtsilaisten laulu, katseltiin Väinö Rytkösen hienoja auringonlaskukuvia sekä ihasteltiin mainiota Maija Kortemäen ja Saini Pihkasalon esittämää runonäytelmää Kurki ja joutsen, jonka ansiokkaasti lausui Sakari Jarva. Yhtäkkiä ilmestyi paikalle puhallinorkesteri Seitsikko Simeoni ja komeat sävelet kaikuivat ilmoille ja kutsuivat väen tanssin pyörteisiin. Sillä aikaa ohjelmaryhmä valmistautui illan pääesitykseen, muotinäytökseen. Ja kyllä siinä yleisö nauroi aivan katketakseen, kun kerrospukeutunut Annukka Hietala marssitti joukkonsa esiin yksi kerrallaan. Vuorollaan tulivat kuorimekko, pillihame, sukkapuku, pikkumusta sekä liituraitamies ja mitä kaikkea niitä nyt olikaan. Tapahtumaa ja sen hauskuutta ei pysty sanoin kuvailemaan, se täytyi itse nähdä ja kokea. Jos nauru pidentää ikää, niin me kaikki paikalla olleet elämme varmaan vähintään satavuotiaiksi. Loppuhuipentumana vielä juontaja paljasti kerrosasunsa viimeisen raflaavan asun, jonka lisukkeina olivat punainen lanka ja vetonaula (konkreettisesti), kuten jokaisessa esityksessä on oltava. Ja susien ulvonta senkun lisääntyi.

Illan mittaan jaettiin vielä arpajaispalkinnot, joita olikin niin runsaasti, että taisi tunti siinä arpoessa vierähtää. Iltanuotiollekin jaksoivat vielä muutamat. Puolenyön paikkeilla väki pikkuhiljaa vetäytyi levolle ja lokakuun yö oli lämmin myös telttailijoille.

jatkuu sivulle 7

Uudet sudet: ikäsudet Jorma Alapuranen ja Terttu Hokkanen, johtajasusi Raimo Pahkala, tunturisusi Erkki Pihkala ja outasusi Jukka Torpo. (TG)

Tunturisusi ja outasusi on todettu hokkuryypyn arvoisiksi. (TG)

Ovtsin kanttiini, josta sai mm. maankuulua kaarnikkamehua. (ES)

Susivihkiäisyleisöä. (UP)

Puheenjohtajan tähdenvälit

Tunturiladun historiaan siirtyvä 54. toimintavuosi osoitti, että meillä on talkoointoa ja -taitoa mitä moninaisimmilla aloilla. Erävaelluksen SM-2000 kilpailun järjestäminen oli yksi osoitus niistä. 180 latuhenkisen talkoolaisen voimin - pellolaiset yhteistyökumppanimme ja muiden latuyhdistysten väki mukaan lukien - saimme toteutettua tämän erittäin suuritöisen tapahtuman onnistuneesti. Tiedotusvälineetkin huomioivat kiitettävästi kilpailun ja tekivät tunnetuksi lukijakunnalleen tätä luonnossa liikkujien usean vuorokauden kestävää voimainkoetusta.

Hyvin merkittävä oli yhteistyökumppaniemme Pellon kunnan, Metsähallituksen ja Pellon Ponnen tuki kilpailuedellytysten luomisessa. Parhaat kiitokseni teille kaikille tapahtuman onnistumiseen vaikuttaneille henkilöille ja yhteisöille.

☆

Lokakuussa Vesalassa Vesangan kurssi- ja leirikeskuksessa pidetyssä Tunturiladun syyskokouksessa linjattiin yhdistyksemme toimintaa eteenpäin mm. muutamin johtokunnan jäsenten vaihdoksin. Oman lisänsä ensivuoden tapahtumiin tuovat yhdistyksemme 55-vuotista taivalta juhlistavat tapahtumat. Toimintasuunnitelmaan hyväksytyt Ykinsillan muistolaatta-hanke ja Eurovaellus 2001:een osallistuminen tukevat hyvin toimintaajatustamme. Ovtsilaiset olivat järjestäneet hyvän paikan kokouksen ja susiaisten pitämiseksi. Lämpimät kiitokseni teille ovtsilaiset miellyttävästä viikonlopusta.

☆

Vuoden 2001 alusta muuttuu Suomen Ladun jäsenkortti muoviseksi pankkikortin tapaiseksi kortiksi, jonka etupuolella on Suomen Ladun lisäksi mainittu latuyhdistys ja jäsenen nimi. Takapuolella on luettelo korttiin liittyvistä jäseneduista. Suomen Ladun ja Tunturiladun kesken on tehty sopimus jäsenkortin toimittamisesta jäsenillemme. Erillissopimukseen on päädytty siksi, että Tunturilatu ei kuulu Suomen Ladun keskitettyyn jäsenmaksujärjestelmään. Uuden kortin käyttöönotto laajentaa jäsenetujen piiriä.

☆

Tunturilatu on liittynyt Suomen Ladun Internet-järjestelmään. Siinä tullaan esittelemään myös kerhot toimintoineen. Yhdistyksellämme tulee olemaan sivuista vastaava henkilö, joka pitää tiedot ajantasalla. Ilmoitamme kerhoille myöhemmin WWW-sivujen käyttöön tarvittavat tiedot.

☆

Nämä tähdenvälit ovat viimeiset siirryttyäni puheenjohtajan tehtävistä rivijäseneksi. Kuluneet kahdeksan vuotta ovat olleet työntäyteisiä mutta myöskin elämää rikastuttavia. On ollut ilo toimia kanssanne Tunturiladun ja muun latutoiminnan hyväksi. Samanaikaisesti samaan hiileen eri puoliltakin puhaltamalla saamme kulloinkin tarvittavan liekin palamaan eivätkä tuhkat lennä kenenkään silmille. Meidän rikkautemme on siinä, että olemme kaikki erilaisia ja toimimme eri tavalla, mutta tavoitteemme on sama; ylläpitää ja kehittää Tunturilatua, retkeilyllistä kotiamme.

Kiitän teitä kaikkia miellyttävästä yhteistyöstä ja Rauhallista Joulua ja menestystä vuodelle 2001 sekä runsaasti terveyttä ylläpitävää liikuntaa koko vuodeksi.

Kyösti Lamminjoki

Vanha partasuu (oik.) lähtee ja uusi tulee tilalle Tunturiladun johtoon. Kuva: Elias Leinonen

Tunturisudet 2000

Uusien susisääntöjen aikana ei ole vielä susien räthyyn vihitty montaa tunturilatulaista.

Kertaukseksi uusien sääntöjen aikana vihityt:

OUTASUDET
1997
1. Jouko Palojoki
2. Olavi Ylönen
3. Saija Taavitsainen
4. Jukka Albrecht
5. Airi Heino

1998
6. Seija Andersin
7. Timo Mäkinen

2000
8. Jukka Torpo

TUNTURISUDET
1998
1616. Jukka Albrecht

1999
1617. Seija Andersin
1618. Saija Taavitsainen

2000
1619. Erkki Pihkala

JOHTAJASUDET
1999
181. Pekka Erämo

2000
182. Raimo Pahkala

IKÄSUDET
1997
83. Esko Aalto

1998
84. Arvo Anivuo
85. Maj-Lis Kihlberg

1999
86. Eila Vilen

2000
87. Jorma Alapuranen
88. Terttu Hokkanen

IKÄSUDET

Jorma Alapuranen, no 87

Jorma on vuodesta 1977 ollut Tunturiladun jäsen. Häntä ei tunneta ainoastaan innokkaana ja sitkeänä retkeilijänä ja huumorintajuisena luonnonystävänä, vaan myös ahkerana tunturilatuaatteen levittäjänä.

Tunturiladun koulutusmateriaaleissa sekä -tilaisuuksissa on käytetty hänen harkittuja ja osaavia retkitietoja hyväksi. Susivaliokunnan puheenjohtajana hän on kantanut huolta uusien susisääntöjen tunnetuksi tekemisestä jäsenistölle ja on ollut kehittämässä sääntöihin liittyviä haastattelutilaisuuksia. Jorman puheenjohtajakaudella laaditaan myös susivihkiäisiä varten "käsikirjoitus", jossa väljästi esitellään susivihkiäisten järjestäminen.

Tunturikerho Kavtsissa hän on toiminut retkitoimikunnassa ja on nyt valittuna muutaman välivuoden jälkeen kolmatta kertaa puheenjohtajaksi. Tämä on osoitus siitä kuinka hänen lämminhenkinen, huumorintajuinen ja tasapuolinen tapa suhtautua ihmisiin ja tapahtumiin on purrut kavtsilaisiin.

Jorma on järjestänyt lukemattomia mukavia retkiä ja vaelluksia kavtsilaisille. Puheenjohtajakausillaan hän on myös aina ollut valmis kavtsilaisten kanssa järjestämään Tunturiladun tapahtumia ja koulutusta sekä muutenkin edistämään Tunturiladun toimintaa.

Jorman harrastukset eivät ole rajoittuneet vain Tunturiladun piriin, vaan hän on toiminut työpaikkansa luontokerhon vetäjänä sekä teki usean vuoden arvokasta nuorisotyötä jalkapallon nuorisotoiminnan vetäjänä.

Ikäsudet Terttu Hokkanen ja Jorma Alapuranen. (TG)

Terttu Hokkanen , no 88

Tertunhan tuntevat lähes kaikki tunturilatulaiset, kun hän on ollut mukana toiminnassa "lähes koko ikänsä" ja ystävystynyt väkeen eri puolilta Suomea. Viimeistään silloin hän tuli tutuksi, kun Tunturilatu ry:n raha-asiat tarvitsivat jämäkkää järjestäjää. Tässä tehtävässä hän ahersi viisi vuotta. Kuten muistetaan, silloin "Tunturiladun kauppa on avoinna arkena ja sunnuntaina"!

Pimeänä, räntäsateisena lauantai-iltana istuimme kahdestaan Haristuvan saunan lauteilla muistelemassa menneitä. Muut saunojat olivat jo menneet menojaan. Kyselin Tertulta, mikä sai hänet innostumaan retkeilystä. Aivan nuorena tyttönä hän meni mukaan Jyväskylän Ladun toimintaan jo 50-luvulla. Säynätsalosta Päijänteen rannalta lähteneenä luonnossa liikkuminen on ollut hänelle itsestäänselvä asia. Ensimmäinen matka Lappiin suuntautui kevättalvella 1963 Äkäslompoloon. "Aurinko paistoi joka päivä." Siitä alkoivat ahkerat Lapin käynnit ja vaellukset (pisin yli 300 km) ja ne ulottuivat vähitellen myös Norjan ja Ruotsin tuntureille. Yhteisiä retkiäkin meillä on ollut aika monta ja uusia tulee ...

Tunturilatuun Terttu liittyi vuoden 1967 alusta ja tunturikerho Ovtsin toimintaan sen perustamisesta lähtien vuonna 1976. Järjestötoiminnassa Tertun ansiolista on mittava. Jyväskylän Ladussa hän toimi parinkymmenen vuoden ajan eri tehtävissä johtokunnasta latutoimikuntaan ja on edelleen mukana majapäivystyksissä. Samoin Ovtsi sai Tertusta ahkeran toimijan. Hän on ollut johtokunnassa ja emännistössä sekä rahastonhoitajana ja jäsenkortiston hoitajana 9 vuoden ajan. Sekä Tunturiladun että Ovtsin omissa talkoissa Terttu on ahkeroinut. Hän on myös suorittanut erinäisiä retkeilykursseja, mm. SL:n retkenjohtajakurssiin kesällä 1967 Vuokatissa ja TL:n eräretkeilyn johtamiskurssin syksyllä 1985 Susi-Talaksella sekä lasten hiihtokoulun vetäjäkurssin. Voidaan vain todeta, että Terttu on ollut paikalla, kun on tarvittu toimivia ihmisiä. Terttu itse sanoo saaneensa sanomattoman arvokasta elämänkokemusta tunturilatulaisena.

Tertun muista harrastuksista kaikenlaisten retkien lisäksi tärkeimpiä ovat ahkera kasvimaapalstan hoito, marjastus, sienestys ja ainakin kerran kesässä on tavoite päästä mato-ongella onkimaan. Kanoottimelonta on sekin mukava harrastus. Tertun tuntevat, tietävät myös, että jalka liikkuu kevyesti kansantanssien tahdissa.

JOHTAJASUSI
Raimo Pahkala, no 182

Erittäin ansiokas harrastusnäyte: vuosina 1943-45, 1961 ja 1986 Saariselän alueesta tehtyjen karttojen vertailu retkeilijän näkökulmasta. Luvattu esitellä Tunturilatu-lehdissä myöhemmin.

TUNTURISUSI
Erkki Pihkala, no 1619
huiput 24, tunturivaellukset 6

OUTASUSI
Jukka Torpo, no 8
huiput 33, tunturivaellukset 10

Tunturilatu -lehden aineistopäivät 2001

Aineisto tuleviin lehtiin on oltava perillä seuraavasti:

1/01	15.01.2001
2/01	15.04.2001
3/01	31.08.2001
4/01	30.11.2001

Aineisto lähetetään osoitteella: Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki tai sähköpostilla: antti.karlin@pp.inet.fi

Kuva-aineisto datana: ilmos@wakkanet.fi. Huom! Kuvat tif- tai jpg-tiedostoina.

Ikäsusi Yrjö Metsälä viimeiselle tunturilleen

(9.5.1919- 14.6.2000)

Kuluvan vuoden kesäkuussa saimme tiedon, että Yrjö Metsälä oli siirtynyt pitkän sairauden jälkeen viimeiselle tunturilleen.

Yrjö toimi Kilpisjärvellä oppaana jo silloin kun sinne sodan jälkeen matkustettiin porokyydillä. Muun työnsä ohella hän toimi myös vetotehtävissä Tunturiladun talvi- ja kesäkursseilla. Yrjö oli innostava Lapin ystävä ja luonnonläheisyys oli hänen sydäntään lähellä. Hän tutustutti elämänsä aikana lukemattomat ihmiset käsivarren mahtavaan luontoon ja opetti esimerkillään kunnioittamaan sitä. Yrjön vetämillä retkillä monet saivat alkusysäyksen lapinretkeilyyn, joka on sitten sävyttänyt heidän ulkoiluharrastustaan vuosikymmenet. Yrjö oli myös ahkera valokuvaaja ja kuvien esittely maaseutukierroksilla lisäsi entisestään ihmisten kiinnostusta Lappiin, erityisesti Kilpisjärven alueeseen.

Yrjö teki suuriarvoisen elämäntyönsä pääosin Kilpisjärvellä viihtyen ihmisten parissa, mutta hän osasi myös vetäytyä hiljaisuuteen "maahisten" seuraan.

Arvo Metsälä.

Yrjö, Sinä sait minutkin ensimmäisellä lapinretkelläni innostumaan maamme pohjoisimman alueen - karun Lapin - luonnosta. Sinun viitoittamaasi polkua on meidän tuhansien retkeilijöiden ollut turvallista kulkea. Esimerkkiäsi noudattaen me voimme jättää puhtaamman ympäristön jälkeemme.

Kyösti Lamminjoki

Tunturihotelli Vuontispirtti toivottaa
Tunturilatulaisille ja kaikille Lapin Ystäville

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

MUISTATHAN KEVÄÄN EDULLISET VIIKKOHINNAT
Alk. 1500,- / hlö / täysihoito

TUNTURILATULAISILLE ALENNUKSET VIIKKOHINNOISTA!

Soita ja kysy lisää!

Tunturihotelli
VUONTISPIRTTI
SF-99340 RAATTAMA, FINLAND
Puh. 016-537 356, http:www.vuontispirtti.fi
Fax 016-537 396 tunturihotelli@vuontispirtti.fi

Paavo Heikki Kihlberg
22.12.1922 - 18.9.2000

Tunturiladun merkittävä vaikuttaja, uupumaton talkoomies ja historiikkityöryhmän jäsen Paavo Kihlberg poistui keskuudestamme vakavan sairauden murtamana ruskan valmistellessa hänelle rakasta Lappia talvilepoon.

Paavo aloitti lapinkäyntinsä viisikymmentäluvun puolivälissä ja toimi Tunturiladun johtokunnan jäsenenä yhdistyksen aktiivisen rakennuskauden ajan.Hän oli suunnittelemassa hankkeita ja vastuullisesti toteuttamassa niitä. Muistamme Paavon toiminnan myös aktiivisena talkoomiehenä pääkaupunkiseudun ydinjoukon suunnitellessa ja toteuttaessa Tunturiladun vuotuiset päätapahtumat, susivihkiäiset.

Erityisen läheisiksi ja innostaviksi Paavo koki - insinööri kun oli koulutukseltaan ja ammatiltaan - Tunturiladun rakennushankkeet. Hän oli Laguksen Jussin kanssa etsimässä Ivalojoen siltapaikkaa ja oli myös suunnittelemassa ja rakentamassa kumpaakin talkootyönä toteutettua riippusiltaa. Yhtä haasteellisiksi hän koki Inarinjärveä kiertävän retkireitin tukikohdiksi suunniteltujen Susikammin, Akukammin ja Morishvein kammin rakentamiset. Hän osallistui niiden pystytykseen käyttäen ennakkoluulottomasti myös lentokonetta rakennustarvikkeiden kuljetukseen. Kammireitin rakentaminen laajensi retkeilylapin aluetta tuoden tietoomme aivan uudentyyppisen, haastavan retkimahdollisuuden.

Opin tuntemaan Paavon myös eräretkeilijänä, jonka tietoihin ja kokemukseen saattoi aina luottaa. Hän oli aina ensimmäisenä tarttumassa toimeen olipa sitten kyseessä hangen alle kinostuneen kamminoven esiinkaivaminen tai "hätälaavun" pystyttäminen puoliavoimeen tunturipaljakkaan. Omalla esimerkillään hän oli luomassa oikeata retkihenkeä valmistaen muonansakin vanhoista kunnon aineista turhaa kiirettä pitämättä.

Merkittävien rakennushankkeiden toteuttajana ja kokeneena eräretkeilijänä Paavo Kihlberg on kutsuttu ansioituneeseen ikäsusijoukkoon ja hän on aktiivisesti osallistunut myös Tunturiladun historiikkityöryhmän työhön. Viimeisen vuosikymmenen ajan Paavo on yhdessä Maija-vaimonsa -Tunturiladun naiseräretkeilyn uranuurtajia -kanssa toiminut vanhojen susien vuotuisen vapaamuotoisen kokoontumisen järjestäjänä. Olemme Paavon ja Maijan kanssa muistelleet usein lapinretkeilyn "vanhoja hyviä aikoja", jolloin etuoikeutenamme oli löytää napapiirin takaa laaja, koskematon ja todellisia haasteita tarjoava kaira. "Oikeaan aikaan" eläneenä Paavo ja Maija ovat saaneet kosketuksen alkuperäiseen Lappiin. Kevolla tapahtunut kihlautuminen ja yhteisen eräretken päättäminen Muotkalle antoi heille myöhemmin perusteet viettää talviset lomat Muotkan maisemissa yhdessä hyvien ystävien kanssa.

Paavo Kihlberg jää muistoihimme aidon tunturihengen omaksuneena tunturilatulaisena, rakentajana, eräretkeilijänä ja ystävänä.

Antero Tarvainen

LAHJA HIRVONEN

14.7.1921 - 7.6.2000

Ovtsilaisten emohahmo ja meidän kaikkien rakas Ahku, Lahja lähti vaeltamaan tuonpuoleiseen 7.päivänä kesäkuuta. Tottahan me tiesimme, että ero on väistämättä edessä - mutta vasta joskus, toivottavasti vuosien päässä. Lahjan lähtö yllätti meidät täysin valmistautumattomina. Surun keskellä on kuitenkin lohduttavaa tietää, että Lahja sai elää pitkän, täyteläisen rikkaan elämän täydesti loppuun. Lähes 79 vuotta, mutta olemukseltaan hän oli ikinuori, vaikka hänellä todella oli elämänkokemusta muillekin jakaa.

Lahja on ollut mukana Ovtsin toiminnassa alusta asti, ja jo sitä ennen Jyväskylän Ladussa, keskeisenä hengenluojana. Aina hän oli liikkeellä iloisena, lämmintä ystävyyttä säteillen ja hyvää huumoria viljellen. Kun lähdimme retkille, matkoille ja etenkin Tunturiladun rientoihin, kaikki huolehtivat ensimmäiseksi Lahjan mukaanpääsystä. Ilman häntä tapahtumat olisivat tuntuneet vajailta - niinhän ne tästä lähtien tulevat tuntumaan. Pitkään hän toimi johtokunnan jäsenenä monissa suunnitelmissa mukana. Kerhoilloissa kerhoemäntänä ollessaan meille "Lahjan ongelmat" eli hänen leipomansa herkulliset solmupullat olivat luku sinänsä.

Kun perheenemännän tehtävistä alkoi jäädä "omaa aikaa", Lahja palasi nuoruuden haaveen ja harrastuksen, retkeilyn pariin. Lappi veti puoleensa ja ensin vietettiin tunturihotellilomia. Lahjan teki kuitenkin mieli päästä kunnolla oikeaan erämaahan. Hän olikin sitten hiihtämässä monilla Tapani Piiroisen järjestämillä pitkillä erävaelluksilla. 60-luvun lopulta alkoivat meidän ikimuistoiset yhteiset vaelluksemme ja muutkin retkemme Lappia ristiin rastiin. Suuren osan siitä, mitä retkeilystä tiedän, on Lahja opettanut hyvällä esimerkillään. Ja senhän voi uskoa, että hauskaa meillä oli! - Ystäväporukkamme kesäpaikassa taitava ruoanlaittaja Lahja opetti leipomaan karjalanpiirakoita, sultsinoita ja jopa lanttukukkoa. Joskus tuolloin syntyi Old Ladies' Club, jonka jäsenet ovat pitäneet yhtä niin tyynessä kuin myrskyssä. Lahjan elämässä on kaiken riemukkaan rinnalla kulkenut synkkä säie: paljon murhetta ja menetyksiä, iän myötä sairauttakin. Koskaan Lahja ei ole sortunut valittamaan. Murheenkin alta hänen reipas, iloinen karjalaisluonteensa on pulpunnut esiin ja sen voima on kantanut eteenpäin. Lahja on ollut ainutkertaisen upea ystävä.

Omaisten, ystävien ja tunturilatulaisten ohella Lahjaa surevat mm. "tikkikerho" sekä paikalliset lotta- ja veteraanijärjestöt, joiden aktiivinen jäsen Lahja oli. Kuolinpäivän aaton suureen veteraanijuhlaan hän ei enää ystävien kanssa sovittuun tapaan enää tullutkaan.

Tiedän, että me kaikki Lahjaa lähellä olleet tunnemme kiitollisuutta siitä, että olemme saaneet oppia tuntemaan hänet ja viettää niin monia hyviä hetkiä yhdessä lenkkipoluilla, hiihtoladuilla, tuntureilla, sienimetsässä, saunan lauteilla, mökkiterassin auringossa, venehessä vetten päällä, nuotioilla, avantouinneilla, teatterissa, konserteissa ... Mikään menetys ei ole tuntunut näin kipeältä.

Ritvis

TUNTURILATU RY

JOHTOKUNTA

Kyösti Lamminjoki, puheenjohtaja, Graniittitie 15 A 21, 00710 Helsinki, puh. 09-3876845 tai 040-5943297, sähköposti: kyosti.lamminjoki@pp.inet.fi

Raimo Pahkala, varapuheenjohtaja, Honkakatu 10, 87100 KAJAANI, p.k. 08-637 009

Jukka Albrecht, koulutustoimikunnan pj., Suksisepäntie 13 C 37, 50160 MIKKELI, p.k. 015-336 829, pt. 015-228752, 050-341 0052, jukka.albrecht@esliikunta.fi

Aarno Lehtisalo, kerhoasiat, Kallionpääntie 33, 32100 HUITTINEN, p.k. 02-564 202, 0400-194 478

Ritva Loimio, saamelaistoimikunta pj., Puistotori 6 as 16, 40100 JYVÄSKYLÄ, p.k. 014-615 282, ritva.loimio@library.jyu.fi

Marja-Liisa Mäki, taloudenhoitaja, Torikatu 10 as 6, 13100 HÄMEENLINNA, p.k. 03-6759061

Markku Salminen, retkitoimikunnan pj., Vuoritie 24. 04400 JÄRVENPÄÄ p.k. 09-291 9916, p. 040-548 4600, markku.salminen@jarvenpaa.fi

Esko Sepponen, retkitoimikunta, Sammalkuja 8, 76120 PIEKSÄMÄKI, p.k. 015-482 941, 0400-155 950

Veijo Taavitsainen, susivaliokunta, Suontaustankatu 13, 48720 KYMI, p.k. 05-281 249

TOIMIHENKILÖT

Antti Karlin, TL-lehden toimitussiht., Sundholmantie 194, 23500 UUSIKAUPUNKI, p.k.02-841 4418, antti.karlin@pp.inet.fi

Riitta Gerlin, sihteeri, Maria Jotunintie 10 E 52, 00400 HELSINKI, p. 040-707 4598, riitta.gerlin@novetos.fi

Pirjo Sinilehto, jäsensihteeri Veisunkatu 14 as. 5, 33820 TAMPERE, p.k. 03-266 2592 p. 040-763 1109. (Huom, osoitemuutokset Pirjolle)

Tunturiladun tilinnumero PSP 800015-135331/kämppämaksujen viitenumerot: Susikyrö - 505, Susi-Talas - 602, Susi-Kiisa- 709

Tilintarkastajat: Vappu Hietala ja Lasse Luoto

KIINTEISTÖT

Susikyrö Enontekiö / Susi-Talas Inari / Susi-Kiisa Utsjoki, Kärrikaltio, Inkoo (Kavtsin hallinnassa). Rakennuspäällikkö Seppo Björkengren, Kesäkatu 22, 76100 Pieksämäki, p.k. 015-420 083

SUSIVALIOKUNTA

Pj Jorma Alapuranen, Vallikatu 5-7 A 4, 02600 Espoo, puh.09/5120378.
Jäsenet: Marita Maula (siht.) Terttu Civil, Pauli Hulkkonen, Matti Reittamo ja Veijo Taavitsainen

TUNTURIKERHOT

OKTA (1) Kajaani (1964 uud.21.9.1984)
Pj. Raimo Pahkala, Honkakatu 10, 87100 KAJAANI, p.k. 08-637 009, siht. Anja Mustonen, Erätie 20 as 15, 87200 KAJAANI, p.k. 08-627 946

KUOKTE (2) Hyvinkää-Riihimäki (15.2.1967)
Pj. Markku Salminen, Vuoritie 24, 04400 JÄRVENPÄÄ, p.k.09-291 9916, p.t. 09-2719 2458, siht. Airi Heino, Männikkötie 1 A 11, 05830 HYVINKÄÄ, p.k. 019-484105, 050-369 8544

KOLBMA (3) Tampere (27.5.1967)
Pj. Erkki Kauppila, Paavo Kolinkatu 4 A 3, 33720 TAMPERE, p.k. 03-317 1542, p. 0400-635 524, siht. Timo Tulosmaa, Majakkakatu 3, 33410 TAMPERE, p.k. 03-346 0084, 040-744 0565

NJEALLJE (4) Pieksänmäki-Mikkeli-Varkaus (16.1.1970)
Pj. Jukka Albrecht, Urpolankatu 11 A 4, 50100 MIKKELI, p.k. 015-336 829, p.t. 015-228 752, siht. Leila Auvinen, Alvarintie 7, 78300 VARKAUS, p.k. 017-555 2297

VIHTTA (5) Vaasa (29.1.970)
Pj. Tapani Rajala, Lapuankatu 5 A, 65350 VAASA, p.k. 06-315 4112, siht. Kaija Mariapori, Keskuskatu 18, 65320 VAASA, p.k. 06-315 3515

KUHTTA (6) Itäinen Helsinki (1971)
Pj. Teemu Siniranta, Vehkalahdenkuja 1 A, 00950 HELSINKI, p. 040-525 7323, Siht. Teemu Siniranta, Vehkalahdenkuja 1A, 00950 HELSINKI, p. 040-5257323

TSIETSA (7) Iisalmi (5.3.1972)
Pj. Eero Lammi, Koiravedenkatu 20 as 4, 70800 KUOPIO, p.k. 017-363 4241, 040-545 4288, siht. Kaija Korhonen, Sairaalatie 7, 72100 KARTTULA, p.k. 017-383 1781, 050-303 5345

KAVTSI (8) Helsinki (24.8.1972)
Pj. Jorma Alapuranen, Vallinkatu 5 – 7 A 4, 02600 ESPOO, p.k. 09-512 0378, siht. Eila Vilen, Forsbackantie 8, 01760 VANTAA, p.k. 09-897 237

OVTSI (9) Jyväskylä (28.9.1976)
Varapj. Tuula Granroth, Harjutie 2 A, 40800 Vaajakoski, p. 040-7354418, siht. Ritva Loimio, Puistotori 6 as 16, 40100 JYVÄSKYLÄ, p.k. 014-615 282

LOGI (10) Turku (1978)
Pj. Kalevi Kanerva, Herukkakuja 4 B 31, 20720 TURKU, p.k. 02-236 6270, siht. Paula Jukala, Rätiälänkatu 20 C 24, 20810 TURKU, p.k. 02-251 7116

ALPPAS (11) Hämeenlinna (28.11.1984)
Pj. Teuvo Heinonen, Nujulantie 3, 13300 HÄMEENLINNA, p.k. 03-619 7359, siht. Marja-Liisa Mäki, Torikatu 10 A 6, 13100 HÄMEENLINNA, p.k. 03-675 9061

KUMPE (12) Pohjois-Karjala (1985)
Pj. Esko Saastamoinen, Pohjoistie 1, 75530 NURMES, p.k. 013-462 616, p. 0400-762 488, siht. Ensio Hiltunen, Mäkilehdonkatu 7, 75500 NURMES, p.k. 013-480 935, p. 0400-241 998

KUOVZA (13) Kymenlaakso
Pj. Veijo Taavitsainen, Suontaustankatu 13, 48720 KYMI, p.k. 05-281 249, siht. Sirkku Kanervio, Tomatorintie 13 as 25, 48100 KOTKA, p.k. 05-264 950

GEATKI (14) Satakunta
Pj. Aarno Lehtisalo, Kallionpääntie 33, 32700 HUITTINEN, p.k. 02-564 202, 0400-194 478, siht. Leena Vilppala, Rekikoskentie 857, 32700 HUITTINEN, p.k. 02-565 223 p.t. 02-560 4263

NJALLA (15) Tunturilappi (1.11.1997)
Pj. Raija Palosaari, Valtatie 100 D, 99100 KITTILÄ, p. 040-595 2625, siht. Paula Naukkarinen, Valtatie 21, 99100 KITTILÄ, p.k. 016-642 956, p. 016-642

TUNTURIKERHOJEN TOIMINTAA

Kavtsin kuulumiset

Tervehdys täältä pääkaupunkiseudulta teille hyvät retkeilyn ystävät. Lumeton syksy alkaa pikkuhiljaa kääntymään sydäntalveksi täällä eteläisessäkin osaa Suomea. Muustapa tuota talventuloa ei juuri huomaa kuin siitä, että valoisa aika vuorokaudesta on käynyt vähiin. Lunta ja jäätä ei ole näkynyt kuin pakastekaapissa. Tähän lumettomaan, mutta pimeään vuodenaikaan meidän etelässä asuvien on varmaankin totuttauduttava.

Vuodenvaihde ja alkuvuosi eivät Kavtsin toiminnassa ole vilkkainta toiminta-aikaa. Ainakin se näyttää ulospäin siltä. Kevääään vaellukset ovat vielä suunnitteilla ja tulevan kesän aktiviteetit alkavat hahmottua vähitellen. Uusi kerhotoimikunta on valittu ja astuu vuoden vaihteessa johtamaan kerhon toimintaa. On aika hieman vetää henkeä ja aloittaa vuoden vaihteessa uusin voimin kerhomme 29 vuosi.

Alkuvuoden kerhoillat toteutuvat Kavtsissa siten, että tammikuun 15 päivä meille tulee Ritvis Loimio kertomaan saamelaisista kirjailijoista. Helmikuun kerhoiltaan saamme vieraaksemme Jussi Kauman. Hän johti suomalaisen retkikunnan vuonna 1984 Pohjoisnavalle. Jussi tulee illan vieraaksemme esitelmöimään aiheesta; minkälaista on johtaminen ääriolosuhteissa. Kerhoilta pidetään 12. helmikuuta.

Maaliskuun kerhoilta on 12.03. ja silloin illan aiheena on Visio ja Illuusio. Tällöin pääsemme kuvin ja äänin mukaan Helsingin Yliopiston 1994 tekemälle tutkimusmatkalle Kildnin ja Koltan saamelaisten pariin Kuolan niemimaalle. Aiheesta kertoo meille tohtori Minna-Riikka Järvinen.

Tammikuun 19-21 ja helmikuun 2-4 päivinä järjestää Kavtsi eräretkeilyn talvikurssin perusosan. Teoriaosa pidetään kämpällämme Kärrissä ja maasto-osa, jossakin lumellisessa paikassa, mikäli sellainen vielä Suomen maasta löytyy. Kurssille otetaan mukaan kahdeksantoista ensiksi ilmoittautunutta, joten pidä kiirettä, mikäli aiot päästä mukaan oppimaan talvivaelluksella tarvittavia taitoja. Lisää tietoja pidettävästä kurssista saat Jorma Alapuraselta, p. (09) 5120378. Tietoa kurssista samoin kuin muustakin kerhomme toiminnasta saat kotisivuiltamme www.megabaud.fi/~kavtsi/

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Jorma

Ovtsin kerhokuulumiset

Tervehdys kaikille! Ovtsissa eletään susiaisten jälkeistä aikaa. Mukavaa, että teitä kokoontui Vesalaan sankka joukko. Alkuvuosi meni juhlan valmisteluissa - tapahtuma tuntui sitten hurahtavan hetkessä ohi.

Ovtsin syysvuosikokouksessa kerhon puheenjohtajaksi seuraaville toimikausille 2001-2002 valittiin Pauli Hulkkonen; johtokuntaan valittiin kaksi uutta henkilöä: Kirsi Ahonen ja Katriina Wanhatalo. Muut ovatkin "vanhoja" johtokuntalaisia. Tuula Granroth toimii varapuheenjohtajana ja Ritvis Loimio sihteerinä.

Tulevaan toimintakauteen sisältyy niin paljon monipuolista ohjelmaa, että jos siihen kaikkeen pyrkii osallistumaan, ei paljon muuta kerkiäkään harrastaa. Kerhoillat pidetään kuukausien ensimmäisenä tiistaina. Kevätkaudella palataan vielä Pellon EräSM-tunnelmiin, tutkitaan tähtiä ja selvitellään maakuntien tunnuslintuja, -kasveja. -kiviä ja -kaloja ja käydään katsomassa Suomikuvaa karttalehdillä. Ovtsin meneillään olevan valokuvauskilpailun voitto ratkeaa sekin kevään korvalla.

Retkiä on tiedossa: hiihtovaellukselle osallistutaan Eurovaelluksen merkeissä, keväthangille ollaan menossa Susikyröön ja Hulkkosen Pauli johdattaa kesävaeltajat Ruotsin tuntureille reitillä Karesuando - Pältsan. Paikallisia retkiä Haristuvan tuntumassa on monta. Aloitamme jokakeväisellä pilkkitapahtumalla. Pikku-Hariseen laskettiin 300 siianpoikasta - niiden menestymistä tarkkailemme tietysti innolla. Kerholle hankittuja lumikenkiä kokeillaan porukalla. Sulan maan aikaan pitää melomaankin päästä, ainakin kerran. Alkukesästä jo vuosittaiseksi käynyt melontaretki inkkareilla ja kajakeilla suuntautunee nyt Pudasjärven Livojoelle. Loppukesästä on tarkoitus pyöräillä yhdessä Haristuvalle. Säteen Esalle se on tuttua hommaa kesät, talvet.

Viimekesäinen Ahvenanmaan retki saavutti niin suuren suosion, että se otetaan uusiksi. Tällä kertaa niin että ovtsilaiset lähtevät bussilla Jyväskylästä ja poimivat muut retkelle osallistuvat matkan varrelta. Ajankohta on to 25. - ma 28. 5. 2001. Lamminvaaran Marja on jo tehnyt majoitusvaraukset Ahvenanmaalta. Retken yhdyshenkilö on Tuula Granroth. Tällaiset kerhojen yhteiset retket ovat erinomaisen mukavaa ja kaikin puolin kannatettavaa yhteistoimintaa!

Pitkän, lämpimän syksyn mentyä Haristupa valmistautuu talven tuloon. Pikkujoulussa "juhlaruokaa tarjos' kunnon väki, koloistansa sen tontut näki". Täysinäisin massuin tervehdimme joulupukkia ja saunoimme Harisen hyvässä saunassa isolla porukalla. Rantaveteen syntyi jo avannontapainen kastautumisaukko. Oikean uima-avannon tekoon ei tarvittane enää pitkää aikaa. - Tämä lehti ilmestyy ennen joulua, joten niitä toivotuksia ja uuden vuoden menestyksellistä alkamista itse kullekin lämpimästi toivottaa

Ritvis

Kumpen kuulumisia

Kerhomme syyskauden avasi Ruskaretki Susi-Kyröön, ihan perinteinen sellainen. Matkan teimme kuten monesti ennenkin Joensuun Latulaisten kanssa siten, että latuväki, 21 samoilijaa "pudotettiin kyydistä" Jerismajoille ja kumpet, täysi tusina, jatkoivat Susi-Kyröön. Tällä kertaa meillä oli mukana kaksi ensikertalaista matkaajaa. He olivatkin Israelista saakka, Yankele ja Tami. Ja sitten varmasti eka kertaa nauttimassa tuntureista, ruskasta sekä rikastuttamassa omalta osaltaan meidän jokaisen retkeä. Niinkuin kunnon ruskaretkeen kuuluukin, huiputeltiin retkiviikon aikana likeiset Pallas-Hetta alueen kerot, syvennettiin saamen tietoutta Kautokeinon ja Enontekiön retkillä, saunottiin tuimasti - väliin katajaisen vastan kera, ruokailtiin tukevasti ja nukuttiin makoisasti! Kokemuksista unohtumattomin oli varmaan aidon sapatti-illan vietto per-

JÄSENLEHTI TUNTURILATU

Vastaava toimittaja: Kyösti Lamminjoki

Toimitussihteeri: Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki pk. 02-8414 418, email: antti.karlin@pp.inet.fi

Julkaisutoimikunta: Kyösti Lamminjoki, Anne Toivonen, Juhana Häme, Marita Maula ja Antti Karlin (pj.)

TUNTURILADUN INTERNET SIVUT LÖYTYVÄT OSOITTEESTA:
www.megabaud.fi./~kavtsi/

jantai-iltana, jonka israelilaiset ystävämme meille tarjosivat. Hämärässä Kyrön pirtissä hebreankielellä esitettynä alkurukous, sapattikynttilöiden sytyttäminen sekä leivän ja viinin siunaaminen ennen runsasta ruokailua oli aivan uskomattoman herkkä kokemus. Näin kokivat myös vieraamme: pohjoisessa, revontulten alla - unohtumaton ilta. Kauniisti vietetty ilta päätettiin Israelin ja Suomen kansallislauluihin. Le Haim!

Karpaloretki Mäkikankaan kämpälle, Pielisen Ladun majalle, syyskuun lopulla onnistui karpaloiden saannin, säiden ja kaiken muunkin suhteen ihan nappiin. Todettakoon, että mm. Maija & Pena napsivat karpaloa yli 25 kg (kaksikymmentäviisi kiloa!!!). Karpalot olivat tällä kertaa kuitenkin puutarhamansikoiden kokoisia, joten se selityksenä ennätyssaaliille. Jokainen Patvinsuolle poikennut sai kyllä runsaasti kotiintuomisia. Mäkikankaan kämppäisäntänä Jorma oli lämmittänyt meille saunan ja niinpä illan tullen nautittiin saunat, sapuskat ja mukavaa yhdessäoloa pitemmän kaavan mukaan. Sellainen tuntuma tästäkin retkestä jäi, että on pakko pistää uusiksi ensi vuonna.

Kerhon syyskokous marraskuun lopulla 25-26 päivinä Huhmarin lomakeskuksessa, pidettiin runsaan kahdenkymmenen kerholaisen läsnäollessa. Kokousasiat hoidettiin rivakasti Terhon jakaessa puheenvuoroja. Toiminnasta on syytä mainita maaliskuun *hiihto-, pilkki-* ja kevätkokousretki Lieksan Ruunaan maisemissa. Huhtikuussa hiihdellään Kilpisjärvellä sekä osin Saariselällä. Toukokuun lopulla keväinen vaellusviikonloppu ja kesäkuussa **perinteiset Erämessut Kolin kansallismaisemissa,** jossa Kumpella on aina ollut oma osasto. Poiketkaapas osastollamme! Heinäkuulle olemme suunnitelleet rajantakaisen Karjalan kierrosta. Kostamukseen – Vuokkiniemeen – Kalevalaan – Vienan Kemiin – Slovenskin saarelle – Segedzaan – Rukajärvelle - ja silleen! Kierrosta ja historiaa ihan kerrakseen. Matkan teemme bussilla ja reissun pituus on yksi viikko. Oman kielitaitoisen Olga-oppaan vetämälle retkelle otetaan max 25 henkilöä.

Syyskaudella ovat ohjelmassamme ruska- ja karpaloretket sekä pikkujoulu-syyskokous marraskuun viimeisenä viikonloppuna. Syyskokouksessamme kurkisteltiin jo kevään 2002 maaliskuulle suunniteltua vierailuretkeä Israeliin. Tarkoituksenamme on tavata Yankele ja Tami sekä tulla tutuksi israelilaisen luonnon ja kulttuurin kanssa – kaikkea sitä mitä kymmenpäiväiseen retkeemme mahtuu. Toimihenkilövalinnat eivät kokouksen menoa paljonkaan hidastaneet: kaikki entiset pysyvät "tuoleillaan" ensi vuonnakin. Puheenjohtajana Esko, sihteerinä Ensio ja rahastonhoitajana Saara. Kerhotoimikuntakin valittiin kokonaisuudessaan uudelleen – entiset jatkavat.

Syyskokouksemme muisti lämmöllä Tunturiladun pitkäaikaista puheenjohtajaa Kösää, esittäen hänelle kunnioittavat kiitoksensa panoksestaan hyväksemme. Samalla syyskokouksemme esittää perhaat onnen-, menestyksen- ja sitkeydentoivotukset Tunturiladun uudelle puheenjohtajalle Raimolle.

Esko

Tunturilatulaisia Ulko-Tammion kallioilla 80-luvulla.

Kumpelaiset (vas.) Eila, Helka ja Martti sekä Yankele ja Tami Israelista. Valok. E. Saastamoinen

Tuokiokuva perjantai-illan sapattipäivälliseltä Susi-Kyrön tuvassa. Etualalla vieraamme Israelista: Yankele ja Tami. Valok. Lauri Vatanen

VIHTTA

Vihttan kuulumiset

Vihtta isännöi / emännöi Tunturiladun Kevätkokouksen 9 - 11.3. 2001. Tervetuloa Vaasaan ja Saukkorantaan / till Utterö suurella joukolla. Olemme tilanneet kauniin kevätauringon joka lupasi paistaa koko juhlan ajan.

Vaasan kaupunkilaisille järjestimme syysriehan kuululle Edvinin polulle. Tervetuloa, tervetuloa - kahvia, mehua, omenia, räiskäleitä - eikä maksa mitään - eikä ole vaalimainos. Lisäksi esittelimme Tunturilatua ja tunturikerho Vihttaa, retkeilyvarusteita ison roitotulen loimussa. Lenkkeilijöitä oli paljon ja räiskäleet olivat nuorten mieleen.

Syyskokouksessa valittiin uusi kerhotoimikunta. Uusina moottoreina alkavat Riitta Haarala ja Renita Niemi. Tapani Rajala jatkaa päämoottorina. Onnea kaikille, olette "paljon vartijoina". Marjut Nummela hoitaa Seinäjoen. Vihttan kerhoillat 2001: 25.1., 22.2. = kevätkokous, 5.4., 17.5., 23.8., 20.9., 18.10., 22.11. = syyskokous. Touhupäivyriin on ideoitu retkiä, vaelluksia, pyöräilyä, kansallispuistokäyntejä, koulutusta.

Vihttan ja Login järjestämä yhteinen vaellus tehdään Ruotsin tuntureille. Matkan varrella ihailemme Pältsan putousta. Vaellus on vähän vaativampi kuin viime kesän Reissajoen matka.

Pieni toivomus meille kaikille tukikohtiemme käyttäjille: Tukikohtien varaukset ilmoitetaan aina Tunturilatu -lehdessä. Hyvä sopu tilaa antaa- pätee edelleen, mutta olisi hyvä tapa ottaa yhteyttä ko varauksen tehneeseen kerhoon varmistaakseen onko tilaa muillekin. Ei tulisi yllätyksiä puolin tai toisin.

Nyt odottelemme lunta ja Joulua.

Hyvää Joulua kaikille toivoo

Pirkko

Kuovza kutsuu tunturilatulaisia Ulko-Tammioon 8-10.6.2001

Ulko-Tammion saari sijaitsee itäisen Suomenlahden kansallispuistoalueella parin tunnin moottorimatkan päässä Kotkasta. Kallioisen saaren sisäosassa on koivun ja tervalepän hallitsemaa saaristolehtoa, jossa alkukesästä kukkivat kevättähtimö, lehtokielo ja kuusama, ja tuomimetsikössä laulavat lehtokerttu ja idänuunilintu. Vesilinnuista hallitsevat koskelot, tukkasotkat ja sorsat. Vuoden juhlavimmat päivät ovat toukokuun lopun, kesäkuun alun aikoihin, kun valtavat vesilintujen, hanhien ja kahlaajien muuttoparvet täyttävät taivaan reitillään kohti arktisia kotiseutujaan. Ulko-Tammiossa on lintutorni ja telttailualue sekä muistomerkki kertomassa jälkipolville saaren osallistumisesta maanpuolustukseen toisessa maailmansodassa. Saari onkin monille tunturilatulaisille tuttu. Muutamana vuotena emme ole järjestäneet retkeä, koska lähtijöitä ei ole ollut tarpeeksi, mutta nyt yritämme jälleen uudella innolla. Jos saamme 50 ilmoittautujaa maaliskuun 15 p:n mennessä niin retki toteutuu. Huhtalan Anja ottaa vastaan ilmottautumisia p. 05-281 354 tai 040-530 7854.

Tervetuloa joukolla mukaan nauttimaan saarielämyksistä!

Sirkku Kanervio

ELINVOIMAA!
Haluatko voida hyvin, saada lisää energiaa, LAIHTUA? Hyvä lisä retkimuoniin! Itsenäinen Herbalife-jälleenmyjä Aimo Kalenius, Erä-Aimo Oy, 02-842 3168 tai 050-564 3366.

Kokouksissa 4-6/2000 käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

* Lapin kämpillä on tehty tarpeellisia korjaustoimia.

* Kerhojen toimihenkilöiden koulutus järjestetään 13.1.2001 Tampereella. Tarkempaa tietoa ilmoittautumisesta toisaalla tässä lehdessä.

* Susiaiset järjestetään 22.9.2001 Susikyrössä. Edeltävä viikko on talkooviikko. Vuontispirtiltä on varattu majoitustiloja koko viikon ajaksi.

* Tunturilatu on liittynyt Suomen Ladun kotisivujärjestelmään. Tästä tarkemmin seuraavassa lehdessä.

* Ikäsusiksi on kutsuttu Jorma Alapuranen ja Terttu Hokkanen.

Syyskokouksessa 7.10. 2000 Jyväskylän Vesalassa käsiteltiin seuraavia asioita:

* Hyväksyttiin vuoden 2001 toimintasuunnitelma ja talousarvio, jotka ovat toisaalla tässä lehdessä.

* Yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Raimo Pahkala Kajaanista.

* Johtokunnan jäsenet vuoden 2001 aikana ovat Sirpa Alapuranen, Jukka Albrecht, Paavo Kramsu, Ritva Loimio, Marja-Liisa Mäki, Esko Sepponen, Markku Salminen ja Veijo Taavitsainen.

* Tilikauden 2001 varsinaisina tilintarkastajina toimivat Lasse Luoto ja Vappu Hietala sekä varatilintarkastajina Paula Jukala ja Terttu Hokkanen.

sihteerinne **Iitu Gerlin** :)

SAAMEA

Ajanmääritykset

áigi = aika
jahki = vuosi

<u>mánotbadji = kuukausi</u>	<u>mánnu = kuu</u>
oddajagemánnu = tammikuu (uudenvuodenkuu)	oddajahki = uusivuosi
guovvamánnu = helmikuu (kaksikkokuu, toinen kuukausi)	guovttá, guovttis, guovttos = kaksikko
njuk„amánnu = maaliskuu (joutsenkuu)	njuk„„a =(laulu)joutsen
cuoˈománnu = huhtikuu (hankiaiskuu)	cuoˈu, cuoˈo = hanki, hankiainen
miessimánnu = toukokuu (vasakuu)	miessi = poronvasa
geassemánnu = kesäkuu	geassi = kesä, suvi
suoidnemánnu = heinäkuu	suoidni = heinä
borgemánnu = elokuu (purkakuu)	borgi = purka, karvanluonti, silokarvainen
„ak„amánnu = syyskuu	„ak„a = syksy
golggotmánnu = lokakuu (rykimäkuu)	golggot = kulvakko, rykinyt porohirvas
skábmamánnu = marraskuu (kaamoskuu)	skábma = kaamos
juovlamánnu = joulukuu	juovllat = joulu, joulunpyhät

<u>jagiáigi = vuodenajat</u>

gidda = kevät	idit = aamu
geassi= kesä	beaivi = päivä
„ak„a = syksy	eahket = ilta
dálvi = talvi	idja = yö
<u>jándor = vuorokausi</u>	diibmu tai tiibmu, tiibma = tunti

Tietoa 2001 Eurovaelluksesta

Eurovaellus 2001 Tunturiladun osuus on 11-24.3. Nuorgam - Kiilopää. Kaikilla tunturilatulaisilla on mahdollisuus osallistua Eurovaellus 2001 vaellukseen. Eurovaellus suoritetaan normaalina talvieräretkenä joka käy susivaatimuksiin olevana suorituksena. Majoitteena käytetään autiotupia, porokämppiä, telttoja jne. Varusteiden kuljetukseen jokainen voi valita rinkan tai ahkion.

Alustavasti reitti kulkee: Nuorgam - Sevettijärvi - Nellim - Susi-Talas - Kiilopää. Vaelluksesta voi jäädä pois tai tulla mukaan mistä reitin kohdasta tahansa kunkin lomapituudesta riippuen (tarkempi reitti selviää myöhemmin).

Matkustaminen: Lähtö yöpikajunalla Helsingistä perjantaina 9.3. klo 19.24. Jatko vuorolinja - autolla aamulla Rovaniemeltä kohti Nuorgamia, jonne saavutaan lauantaina 10.3. n. klo. 16.00, yöpyminen Nuorgamissa lomamökeissä.

Vaellukselle lähtö 11.3. puolenpäivän aikoihin mahdollisten lähtöseremonioiden myötä kohti Kiilopäätä.

Saapuminen Kiilopäälle 24. 3.2001 klo 12.00 ja viestirepun ja sauvojen luovutus seuraavan osuuden lähtijöille. Majoittuminen Kiilopäällä 24 - 25.3. väliseksi yöksi yhteismajoitushuoneessa varaustuvassa.

Paluukyyti linja-autolla lähtee 25.3. Kiilopäältä kohti Rovaniemeä n. klo. 14.20. Yöpikajuna Rovaniemeltä kohti Helsinkiä lähtee klo 18.20.

Junamatkoihin varataan makuupaikat.

Tämän hetken mukaan jokainen osallistuja maksaa itse vaelluksesta aiheutuvat kustannukset, kuitenkin pyrimme saamaan kaiken mahdollisen ryhmäalennuksen ym.

Ohessa hintatietoja:

Juna Helsinki - Rovaniemi klo 19.24 - 7.49, meno - paluulippu 666 mk, opisk.eläk. 352 mk meno - paluu.

Riihimäki - Rovaniemi 650 mk, opiskelijat, eläkeläiset 344 mk

Tampere - Rovaniemi 582 mk, opiskelijat,eläkeläiset 308 mk makuupaikka 3 vuoteen osastossa 90 mk/ vuode/ suunta 2 vuoteen osastossa 180 mk/ vuode/ suunta, matkatavaramaksu sukset 25 mk/ paketti/ suunta, ahkio 50 mk/ ahkio/ suunta. Ryhmäalennus 3 - 1 0 henkilöä - 20%.

Postiauto lähtee heti aamujunalta Nuorgamiin ja on perillä n. klo. 16.20 (auton vaihto Ivalossa).

Menolipunhinta 311 mk; opiskelijat, eläkeläiset 217 mk

Paikkalippu Rovaniemi - Ivalo 12 mk/ henkilö; Ivalo - Nuorgam 12 mk/ henkilö

Matkatavaramaksu: sukset 13 mk/ paketti, ahkio 20 - 30 mk.

Ryhmälippu väh. 3 henkilöä - 25%.

Paluu Kiilopää - Rovaniemi linja - autolippu 179 mk. matkatavaramaksu ahkio 20 - 30 mk.

Majoitus Nuorgamissa:

Retkeilytason 2 hengen ja 3 hengen huoneessa talon lakanoilla sisältäen saunan, iltaruoan, aamiaisen 270 mk / henkilö.

Majoitus Kiilopäällä:

Yhteismajoitushuoneessa varaustuvassa sisältäen saunan yleisellä vuorolla 90 mk/ henkilö, wc käytävällä, ruoan osto Kiilopäältä tai laitto itse.

Tässä alustavaa tietoutta Eurovaelluksesta 2001.

Lisätietoa toimitamme heti, kun asioita selviää lisää.

Ilmoittautumiset retkitoimikunnalle 15.1.2001 mennessä osoitteella:

Markku Salminen, Vuoritie 24, 04400 Järvenpää puh. koti 09- 291 9916 matkapuh. 040-548 4600. Esko Sepponen, Sammalkuja 8, 76120 Pieksämäki, puh.koti 015- 482 941, matkapuh. 0400-155 950.

Hyviä vaelluksia Tunturilatulaisille!

Retkitoimikunta

Jälleen vuosi on lopuillaan ja vuoden viimeinen lehti lukijalla. Aikataulu piti hyvin ja tämä juttu on kirjoitettu 3.12., jolloin kaikki aineisto oli jo taitossa. Ilahduttavan paljon lehteen on taas tullut uusia kirjoittajia ja kuvituksen määrä on kasvanut. Kiitos monipuolisesta aineistosta!

Jotta lehden toimittaman olisi mahdollista se edellyttää hyvää yhteistyötä ja paljon talkootunteja. Nyt kun aineistot lähetetään paljon sähköpostin liitetiedostoina, niin hyvät ihmiset lähettäkää liitteet AINA RTF -tiedostoina, koska niihin VIRUKSET eivät tartu ja täten vältymme tietokonesotkuilta. Itselläni ja lehden tekijällä Ilmo Suikkasella on päivitetty virustorjuntaohjelma, mutta kun kaikilla ei ole. Se rtf löytyy esim. wordissa talletusvaihtoehtona ja sitä kannattaa muutenkin käyttää, kun lähettää liitetiedostoja. Siis ei enää doc-tiedostoja!

Ilmoituksia lehdessä saisi olla lisää ja tämähän on myös talkoovoimin tapahtuvaa. Ja kun ilmoitustuloista osa kilahtaa kerhon kassaan, niin yhteisen edun puolesta kannattaa vähän aikaansa käyttää. Ja kun sitä aikaansa käyttää vaikkapa 50 ihmistä viiden soiton tai viiden ilmoituskäynnin verran, niin varmasti kannattaa. Samalla tulee vähän markkinoitua kerhoja paikallistasollakin.

Lukijapalaute on vähäistä ja nyt olisikin mukava kuulla, mitä lehden tulevaisuudelta ja aineistolta odotetaan. Eli ideoita, palautetta ja materiaalia tulevia lehtiä varten. Nyt toivotan toimituskunnan puolesta Valkeaa Joulua ja Retkeilyllistä Uutta Vuotta!

Antti Karlin

TOIMINTASUUNNITELMA VUODEKSI 2001

55. toimintakausi

1. YLEISTÄ

Tunturiladun 55. toimintakautena tullaan toteuttamaan merkittäviä hankkeita. Ivalojoen Kultalan kohdalle pystytettävä Ykinsillan muistotaulu tulee kertomaan jälkipolville tunturilatulaisten osaamisesta ja halusta vaikuttaa retkeilyolosuhteiden edistämiseen. Eurovaellus 2001 reitin nro VIII ensimmäisen osuuden suunnittelulla ja toteuttamisella on ulottuvuutta myös maamme rajojen ulkopuolelle. Osallistumalla tähän yleiseurooppalaisen vaelluksen suurtapahtuman järjestämiseen olemme osaltamme kiinnittämässä päättäjien huomiota luonnossa liikkujan jokamiehenoikeuksiin, luonnonsuojeluun jne. Vaellus päättyy Ranskaan Strasbourgiin syksyllä 2001.

Tiedotuslehtemme, Tunturilatu-lehden, tarkoitus on palvella jäsenistöä monipuolisesti. Lehden Retkimuistiosta jäsenet saavat tietoa niistä kerhojen järjestämistä tapahtumista, joihin kaikilla on mahdollisuus osallistua. Varsinkin koulutustapahtumien ja retkien tiedottamisella on suuri merkitys Tunturiladun toiminta-ajatuksen tunnetuksi tekemisessä.

Kerhot ovat avainasemassa yhteisten tilaisuuksien järjestämisessä ja tunturilatutoiminnan esittelemisessä ulkopuolisille. Määrätietoisella ja monipuolisella toiminnalla turvaamme jäsenkehityksen saaden uusia ihmisiä terveellisen liikunnan pariin.

2. JÄRJESTÖ-ORGANISAATIO

Johtokunta

Tunturiladun toimintaa johtaa johtokunta. Johtokunnan kokouksiin osallistuvat myös sihteeri, jäsensihteeri, taloudenhoitaja ja Tunturilatu-lehden toimitussihteeri.

Toimikunnat

Tunturiladun toimintaa omilla sektoreillaan hoitavat

- julkaisutoimikunta
- retkitoimikunta
- järjestötoimikunta
- koulutustoimikunta
- kämppätoimikunta
- nuorisotoimikunta
- saamelaistoimikunta
- susivaliokunta
- työvaliokunta
- kerhoasiainhoitaja
- Ykinsillan muistolaattatyöryhmä.

3. JÄRJESTÖ-TOIMINTA

Jäsenille tarkoitetut yhteiset tapahtumat

- kevätpäivät ja kevätkokous 9.—11.3 Vihttan isännööiminä, Lomakeskus Saukonranta
- kesäpäivät 24. – 26. 8. Geatkin isännöiminä, Pitkäjärven urheiluopisto, Kokemäki (Geatkin 5-vuotisjuhla)
- susivihkiäiset ja susiaiset 22.9. Susikyrössä (talkooviikko Susikyrössä 17.–22.9.)
- syyskokous ja iltajuhla 10.11. Kavtsin isännöiminä, Karjalatalo, Helsinki (Tunturiladun 55-vuotisjuhla)

4. TUNTURIKERHO- JA MUU TOIMINTA

- Ykinsillan muistolaatan teko ja asentaminen
- kerhojen ja Tunturiladun yhteistilaisuudet
- kerhojen välinen yhteistoiminta
- kerhoviikot Lapissa
- kerhojen oma toiminta

5. KOULUTUS-TOIMINTA

- kerhojen toimihenkilöiden koulutustilaisuus 13.1. Tampereella
- Kavtsi järjestää talviretkeilyn peruskurssin teoriaosan 19.–21.1. ja maasto-osan 2.–4.2.
- Geatki järjestää eräruokakurssin keväällä
- pyritään järjestämään retkikursseja myös muualla
- kannustetaan kerhoja järjestämään koulutustoimintaa ja avustetaan järjestelyissä

6. KÄMPPÄ-TOIMINTA

- Kämppien ylläpitävää huoltoa, Susikyrön tien aurauksesta huolehtiminen
- osallistutaan Kyrönperän ympäristön latujen kunnossapitokustannuksiin
- kiinteistöjen aluemaksu on vähintään 20 mk/vrk/hlö, kerhoviikolta aluemaksu on yhteensä enintään 2.000 mk
- Susikyrössä susiaisten valmistelutalkoot syyskuussa

7. RETKITOIMINTA

- kerätään ja julkaistaan etukäteen Tunturilatu-lehdessä tiedot kerhojen järjestämistä retkistä ja vaelluksista
- juhlavuonna Tunturilatu vetää Eurovaellus 2001 reitin VIII ensimmäisen osuuden Nuorgamista Kiilopäälle 11.–24.3.

8 NUORISO TOIMINTA

- tuetaan nuorison retkeilyharrastuksen kehittymistä
- pyritään järjestämään nuorisolle koulutusta Tunturiladun tapahtumien yhteydessä

9. SAAMELAIS-TOIMIKUNTA

- Tunturilatu-lehti saamelaisuuden ikkunana
- ohjelmapalvelujen ja asiantuntijoiden tarjoaminen
- pyritään järjestämään saamelaiskulttuurimatka

10. SUSIVALIOKUNTA

- mielenkiinnon lisääminen tunturisusijärjestelmää kohtaan
- susiarvojen hakemiseen liittyvien keskustelutilaisuuksien järjestäminen

11. TIEDOTUS- JA JULKAISUTOIMINTA

- Tunturilatu-lehti, 4 numeroa
- Latu ja Polku -lehti, 7 lehteä
- jäsenkirjeet
- yhteistilaisuudet
- johtokunnan ja toimikuntien jäsenten yhteydet
- kannanotot ja lausunnot
- Tunturiladun ja eräretkeilyn tunnetuksi tekeminen
- esitteiden jakaminen uusille jäsenille
- esitteiden jakaminen Tunturiladun ulkopuolisille henkilöille
- Tunturiladun sivujen ylläpito internetissä

12. MYYNTI-TOIMINTA

- 50-vuotisjuhlakirja
- kämppäavaimet
- merkit, tarrat ja Tunturiladun pinssi
- Eräretkeilyn perustietoja -kansio
- kämppäkortit
- 50-vuotisjuhlavuoden kuksat
- Balggis-kirja

Johtokunta

TALOUSARVIO 2001

VARSINAINEN TOIMINTA		
Kämppätoiminta		
Susikyrö	7 300,00	
Susi-Talas	-3 400,00	
Susi-Kiisa	-3 200,00	
Kämppätoiminta yhteensä		700,00
Välitys- ja myyntitoiminta		15 000,00
Kokoontumiset ja kokoukset		-30 500,00
Tunturilatu-lehti		-58 500,00
Koulutustoiminta		-14 000,00
Muu varsinainen toiminta		-51 500,00
VARAINHANKINTA		138 800,00
TILIKAUDEN VOITTO		0,00

Jatkoa etusivulta

Synninpäästö

Sunnuntaina aamupalan jälkeen väki kokoontui Riihikirkkoon, jossa pastori Sakari Holma kauhisteli, kun hänet oli susilauman eteen heitetty. Ja ihmetteli myös, mitä ihmeen susiparien vihkimisiä meillä edellisenä iltana kuulemma oli ollut. Koska kirkko pullisteli väkimäärästä, niin ettei ainuttakaan istumapaikkaa jäänyt tyhjäksi, arveli pastori meidän tulleen eilisillan "noitamenojen" jälkeen synninpäästöön. Huumorimiehiä tuntui olevan.

Susien kokous ym.

Mattimyöhäiset vielä aamutuimaan kipaisivat luontopolun lävitse ennen Susien kokousta, joka venyikin yllättävän pitkäksi monista esiin tulleista asioista keskusteltaessa. Eniten puhuttivat nuorison vähäisyys järjestössä ja syyt siihen, susivihkiäisten traditio ja tekniset kysymykset sekä susivaatimukset. Viimein päästiin ansaitulle Susilounaalle ja sitten olikin edessä enää lipunlasku, loppupuheet ja viirin luovutus Kevätpäivien järjestäjälle Vihttalle Vaasaan.

Kiitos omalle porukalle hyvästä talkoohengestä ja vieraille runsaasta osallistumisesta. Yhdessä teimme tästäkin tapahtumasta onnistuneen ja mieleenpainuvan.

Tuula Granroth
Kuvat: Tuula Granroth (TG, Ulla Pihkala (UP) ja Esa Säde (ES)

Kurki ja joutsen: Maija Kortemäki ja Saini Pihkasalo. (ES)

Muotinäytös Annukka Hietalan johdolla. (TG)

Se oli menestys!

Kuva: HM

Tunturilatu järjesti hienon SM-kilpailun

Tunturiladun syyskuussa Pellossa järjestämä erävaelluksen SM-kilpailu onnistui erinomaisesti. Osanottajilta tuli lähes pelkkää kiitosta, ja kilpailuviikko oli mieleenpainuva kokemus myöös järjestäjille.

Moni kävijä ihmetteli suurta telttakylää Ritavalkean hiihtokeskuksessa erävaelluksen SM-kilpailun aikana. Siinä oli monenlaista telttaa pienistä vaellusteltoista puolijoukkuetelttoihin ja kotamallisiin erikoisuuksiin asti. Ihmetys vain lisääntyi, kun selvisi, että kilpailun toimitsijathan ne siellä asuivat.

Harvoinpa näiden vuosittaisten kisojen järjestäjät tulevat niin eri puolilta Suomea kuin meidän kisoihimme. Ihmeen hyvin kaikki toimi, siitä huolimatta, että järjestäjät kokoontuivat paikalle kukin omasta ilmansuunnastaan vähän ennen kisojen alkua. Maantieteellisestä hajanaisuudestaan huolimatta tunturilatulaiset ovat yhteen hiileen puhaltava porukka, jossa ihmiset tuntevat toisensa usein jo vuosien takaa, jopa yhteisiltä vaelluksilta. Myös eri alojen osaamista ja onnistumisen halua oli vaikka muille jakaa.

Useimmat kävijät tuskin edes osasivat kuvitella, että kisakeskuksen ravintolan väki oli tykkänään tunturilatulaista talkooväkeä. Niin ammattimaiseen tyyliin homma sujui. Toimitsijoiden muonitus ravintolassa osoittautui hyväksi ratkaisuksi: kun ei jokaisen tarvinnut lotrata Tran-

Kilpailun suojelija Eero Mäntyranta avasi kilpailun ja toivotti osanottajille menestystä. Kuva: Elias Leinonen

giansa kanssa, aikaa jäi enemmän kunkin omien tehtävien tehokkaaseen hoitamiseen. Yhteisruokailut olivat todellisia "porinatuokioita", kuten pellolaiset kuulemma asian ilmaisivat.

Hyväntuuliset toimitsijat

Internetistä saattoi etukäteen havaita, että kokeneiden osanottajien kisaa koskevat odotukset olivat korkealla, kun järjestäjänä oli todellisten kairankiertäjien järjestöksi tiedetty tunturilatu. Jälkikommentit olivatkin voittopuolisesti myönteisiä. Osanottajat kiittelivät erityisesti kilpailun

Lähtötehtävä. Kuva: KL

juohevaa sujumista: rasteille ei juuri syntynyt jonoja. Ja mikä parasta: rastimiesten ja muiden toimitsijoiden ystävällisyyttä ja hyväntuulisuutta kehuttiin yleisesti.

Myös tehtäviin oltiin yleensä varsin tyytyväisiä. Joku veteraani tosin moitti niitä helponpuoleisiksi. Jotkut toivoivat tehtäviin jatkossa enemmän paikallisväriä. Toki mukana oli myös Lappiin ja Väylänvarteen liittyviä tehtäviä, kuten siikalipon rakentaminen sekä porojen luku- ja korvamerkkien tunnistaminen.

Rankin tehtävä oli hyllyvän, satojen metrien pituisen suotaipaleen ylittäminen omatekoisilla suosuksilla. Kovin moni näytti rämpivän syvällä suossa vain runsaan puolen metrin mittaiset pyöreät kepit jalkoihinsa sidottuina.

Nokkela temppu oli testata pakollisen varustuksen mukanaolo panemalla partiot pilkkomaan puita sunnuntaiaamuna maaliintulon jälkeen. Voisi kuvitella, että siinä saattoi vähän pinna kiristyä, kun kilpailu ei ollutkaan ohi, vaikka maaliviiva oli jo ylitetty viimeisillä voimilla. Mutta urheasti väsyneet kilpailijat puunsa pilkkoivat – olihan kilpailun loppu kuitenkin vain parin klapin päässä.

Elämyksiä monenlaisille kilpailijoille

Osanottajia oli moneen lähtöön, voittajaparien kaltaisista tiukkoihin trikoisiin pukeutuneista huippu-urheilijoista isoja rinkkoja kantaneisiin, kumisaappaissa vaeltaneisiin eränkävijöihin asti. Tämän Suomen Ladun ylläpitämän kilpailukonseptin elinvoimaisuutta osoittaa se, että kisa pystyy tarjoamaan tyydytystä ja onnistumisen kokemuksia niin monenlaisille kilpailijatyypeille, vaikkei lähinnä vaelluselämystä etsivillä osanottajilla taidakaan olla asiaa aivan kärkeen.

Kirjoittajan hienoin hetki oli kuljeskelu viimeisellä yörastilla pimeässä puolenyön aikaan laavulta toiselle. Halukasta juttuseuraa olisi riittänyt loputtomiin, ja mukavaa tarinaa samoin. Kilpailu oli jo lähes takanapäin, enää yksi ankara rypistys edessä. Tuntui siltä, että kilpailijat olivat siinä yöllisellä nuotiolla päässeet aitoon retkeilytunnelmaan, edessä ja takana olleista vaivoista ja rasituksista huolimatta. Osa porukasta taisi jättää viimeisen yön nukkumisen kokonaan väliin.

Unohtumaton viikko

Järjestelyissä mukana olleet tunturilatulaiset saivat viettää unohtumattoman viikon. Kyseessä oli kaiken muun ohella Tunturiladun suurtapahtuma. Järjestelyihin osallistui kaikkiaan

Kilpailussa annettiin ensiapuakin monella rastilla. Kuva: KL

Vanhemman seurassa nuorikin oppii. Kuva: KL

Tuliko siika. Kuva: HM

180 henkilöää, siis enemmän kuin yksi toimitsija jokaista kilpailupartiota kohti. Eikä varmasti kukaan tuntenut olleensa paikalla turhaan. Varsinkin runsaasti väkeä sitoneiden ensiapurastien miehittäminen vaati oman väkemme lisäksi paikkakuntalaisten aulista apua.

Toimitsijoista pidettiin hyvää huolta muutoinkin kuin ruokahuollon puolesta. Mieleenpainuva kokemus oli yhteinen visiitti Suomen kaikkien aikojen menestykseimmän hiihtäjän, kilpailun suojelijana toimineen Eero Mäntyrannan kotona, jossa isäntä itse kertoi suurhiihtäjän urastaan, osin varsin intiimiinkin sävyyn.

Ensi vuonna erävaelluksen SM-kilpailu järjestetään Orivedellä. Varmasti moni tunturilatulainen on taas mukana toimitsijatehtävissä. Olihan Pellossakin monia toimitsijaveteraaneja, jotka olivat puuhailleet samoissa merkeissä edellisenä vuonna Mikkelissä ja useissakin kisoissa jo ennen sitä.

Sadepäivä karsi kilpailijoita

Kisa kesti torstain puolesta päivästä sunnuntaiaamuun, mutta suuri osa tunturilatulaisista saapui paikalle jo viikon alussa tai aiemminkin. Tällöin saatiin kokea aika kovia pakkasöitä revontulineen, ja hiukan alkoi hirvittää ensikertalaisten nuorten lantalaisten kilpailijoiden puolesta.

Kilpailusäät olivat kuitenkin huomattavasti alkuviikkoa leppeämmät. Kisa alkoi Pellon urheilukentällä komeassa auringonpaisteessa ja päättyi yhtä komeassa säässää. Perjantain tienoo oli sateinen, ja siihen ajoittui suurin osa keskeyttämisistä.

Kosteus lisäsi hiertymiä, mutta tunnustipa muutama kilpailujoukkue sellaisenkin syyn, että keskeyttää piti, koska majoite vuoti! Makuupussi ja muut kamppeet olivat niin märkiä, että kisaa ei pystytty enää jatkamaan.

Varsin yleinen syy tuntui olevan vanhan vamman innostuminen uuteen vihoitteluun kilpailurasituksen takia. Tähän lohkoon mahtui sekä vuosien takaisia kolhuja ja arpia että myös äskettäisiä vammoja, jotka eivät vielä olleet ehtineet parantua ennen kilpailua.

Kolmannes keskeytti

Ensimmäisen vuorokauden jälkeen kisakeskukseen tuli partioita, jotka olivat keskeyttäneet menetettyään pelin yörastilta myöhästymisen takia. Ensikertalaiset partiopojat ja -tytöt tuntuivat usein olleen yllättyneitä kilpailuaikataulusta, joka oli vähemmän leppoisa kuin heidän omissa kisoissaan.

Ehkä jotkut keskeyttivät myös odotettua raskaamman reitin vuoksi. Lantalainen, joka ei tunne paikkoja, saattoi erehtyä ajattelemaan, että Lapissa kisareitti tietysti kulkee tunturimaastossa. Tällä kertaa maasto olikin vaaramaisemaa, paikoin hyvinkin vitikkoista ja ojitettujen soiden rikkomaa.

Matkalle lähteneistä 165:stä parista keskeytti 56 eli kolmasosa. Maaliin tuli siis 109 partiota. Vaikka myös ensikertalaisten osuus lähtijöistä oli kolmasosa -- mikä on poikkeuksellisen paljon -- eivät kaikki keskeyttäneet toki suinkaan olleet ensi kertaa matkassa. Keskeyttäneiden osuutta on luonnehdittu korkeahkoksi, mutta ei mitenkään tavattomaksi.

Ilahduttavan moni keskeyttänyt ilmoittautui toimitsijaksi. Heille ei siis ainakaan ollut jäänyt mitään hampaankoloon. Arvokasta toimitsija-apua saatiin myös mm. pellolaisilta, jotka muutoinkin auttoivat kaikin tavoin, kunnanjohtajaa myöten. Erityisesti on mainittava myös Pellon Ponnen monipuolinen ja tehokas apu.

Kokki mielityössään. Kuva KL

Avoimen sarjan voittajapartio Iiro Kakko ja Pekka Vesterinen TV3 haastattelussa. Kuva: Elias Leinonen

Helikopteri löysi kadonneet

Ikävä uutinen järjestäjille oli se, että yksi partio ei ilmaantunut lainkaan ensimmäiselle yörastille eikä minnekään muuallekaan. Sanalla sanoen yksi nuorten sarjan partio oli kadonnut jo torstaina.

Aluksi tunturilatulaiset partioivat autoilla yön selkään Pellon pelastuspalveluvastaavan kanssa katoamisalueen ympäristön teillä. Aamun valjetessa haravoitiin maastoa kadonneiden oletettuun kulkusuuntaan. Kun tämä ei tuottanut tulosta, ilmoitettiin katoamisesta poliisille, joka lähettikin miehet paikalle varsin nopeasti. Poliisimiehet kutsuivat paikalle Rovaniemeltä rajavartioston helikopterin, joka löysi laavuunsa majoittuneet kadonneet pojat parissakymmenessä minuutissa. Kadonneet nostettiin vaijerilla kopteriin, ja näin päästiin uhkaavalta näyttäneestä tilanteesta jokseenkin pelkällä säikähdyksellä. Tiedotusvastuu asiasta oli poliisilla, joka tiedotti siitä joukkoviestimille asiallisen rutiininomaiseen tyyliin.

Ismo Nopanen (vas.), Tiina Äijälä ja Juhani Isaksson juhlivat 20. osallistumiskertaa ERÄ-SM-kilpailuihin. Huomaa Isakssonin legendaarinen päähine. Kuva: Elias Leinonen

Raili ja Suvi (äiti ja tytär) tuohisormusrastilla. Kuva: KL

Vihannespiirakkaa. Leipomo MATEMA. Kuvassa Maija, Marjatta ja Terttu. Kuva: Marjatta Varis

Opiksi otettavaa

Kilpailun johtaja Kyösti "Kösä" Lamminjoki korostaa, että katoamistapauksessa on opiksi otettavaa. Ensinnäkin keskeytäneiden on pyrittävä ensi tilassa ilmoittautumaan kilpailun järjestäjille. Kukaanhan ei voi muutoin tietää, onko todellista vaaratilannetta vai onko kaikki sittenkin hyvin. Edelleen: rastipäiväkirjoihin on merkittävä kaikkien kilpailijoiden käyntiajat, suorittivatpa he tehtävän tai eivät.

Tämän kirjoittaja puolestaan haluaa nostaa mietittäväksi sen, onko kilpailusääntöjen kännykkäkielto aikansa elänyt. Sen tarkoitushan on tietysti estää lunttaaminen, joka etenkin kirjallisten tehtävien osalta saattaisi sujua kännykällä mukavasti. Mutta: jos kilpailijoilla olisi kännykät, heidän olisi hyvin helppoa ilmoittaa sekä tilanteestaan että olettamastaan olinpaikasta ulkomaailmalle. Sitä paitsi täytyy muistaa, että todellisilla vaelluksilla hyvin moni meistä pitää nykyisin kännykkää mukanaan turvavarusteena -- eikö tällöin ole väärin kieltää sen käyttö vaellusta jäljittelevässä kilpailussa? On tietysti selvää, että kännykän salliminen muuttaisi osittain tehtävien luonnetta, kirjaviisaustehtävien jäädessä ehkä suureksi osaksi pois.

Juhana Häme

ERÄ SM 2000 / tehtävä

Pellon eräkisoissa oli "varatehtävänä" meänkieleen liittyvä tehtävä, jota ei käytetty kuitenkaan kilpailutehtävänä. Tehtävän on laatinut Simo Niva Pellosta.

Tehtävässä kilpailijat olisivat kuulleet aidon meänkielisen puheen ja heidän olisi pitänyt vastata alla oleviin kysymyksiin.

Koska tehtävä ei koskaan tullut julkisuuteen, toivoivat ne pellolaiset, jotka tehtävää olisivat olleet tekemässä, että se kuitenkin julkaistaisiin Tunturilatu-lehdessä.

Alla on tehtävässä ollut teksti ja siihen liittyvät kysymykset.

Jaa no hei!

Kuulkaapa ko mulla on probleemi. Molen hakemassa niitä paikkoja, missä joku ulkolainen tietomies syynimatkoihlaan jo aikoja sitten kävi mittomassa meänki Väylän varrella olevilta vaaroilta juuri näiltä seuvuin.

1. Ossaattakos tet sanoa mithään se haki ja kuka soli?
2. Misthään se oli poissa?
3. Sitte mie olen hunteeranu, että missäs se tääläpäin touhusi?
4. No sitte vielä, onkhaan teilä aaninkia, missä toissaala ko tämän

Väylän varrella tehtiin sanmantapasia mittahoitoja?

Freistakkaapa panna ylös paperille ja antakaa se sitte tuole

kamratille, soon tuossa niin likellä, ettette tet mene siutti sitä näkemättä.

Mie häyn lähteä syynäähmään näitä selkosia, niin että hyvvää matkaa teile.

ps. Oikeat vastaukset seuraavassa Tunturilatu-lehdessä.

ARCTIC EXPEDITIONS 2001 KOUVOLA 2.-4. MAALISKUUTA

Tapahtuma tuo tunnetuimpien suomalaisten arktisten retkikuntien kokemukset kaikkien asiasta kiinnostuneiden nähtäväksi ja koettavaksi.

Suomalaisten luennoitsijoiden (Stig Björk, Peter Boucht, Pentti Kronqvist, Jussi Kauma) lisäksi Gunnar Jensen Tanskasta, Larry Newitt Kanadasta ja Erling Kagge Norjasta tuovat osaamisensa Kouvolaan.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.lsvjkilta.fi/arctic

PERJANTAI 2.3.

Vaellusolosuhteet Huippuvuorilla
Retkikunnan valmisteluprosessi
Majoittuminen telttaan arktisilla alueilla

LAUANTAI 3.3.

Vaellusolosuhteet Grönlannissa
Majoittuminen lumeen

SUNNUNTAI 4.3.

Vaellusolosuhteet arktisessa Kanadassa ja napa-alueilla
Lainsäädäntö
Norjalaisten unsupported pohjois-naparetkikuntien varustekokemukset ja ongelmat

Järjestäjä: LASKUVARJOJÄÄKÄRIKILTA RY

SYYSMIETTEITÄ

Muutin pari vuotta sitten pääkaupunkiseudulta Mikkeliin. Jo aiemmin olin tutustunut tunturikerho Njealljeen kesällä -98 toteutuneen Sveitsin vaelluksen merkeissä.

Olin jo aikaisemmasta kokemuksestani ja kuulemastani varautunut siihen, että täällä ihmiset ovat huumorintajuisia ja puheliaita, mutta syvällisempään kanssakäymiseen on vaikeampaa päästä. Mutta kuinkas kävikään. Olin todella yllättynyt tunturikerholaisten hyvästä vastaanotosta ja siitä ystävällisestä ja lämpimästä hengestä, minkä heidän seurassaan voi aistia. "Koskettaminen" = kätteleminen ja halaaminen ovat osa tätä henkeä. Voi tähän vaikuttaa myös kerhon laaja-alaisuus: Mikkeli, Varkaus, Pieksämäki. Kuuluupa joukkoon jäseniä kauempaakin. Kun jo kerhomatkat, puhumattakaan kokous-, susiais-, Lapinmatkoista, ovat kohtalaisen pitkät, on näillä yhteiskuljetuksilla runsaasti aikaa pohtia asioita syvemminkin ja tutustua paremmin. Ja ainahan eri alueilta tulee erilaisia näkökantoja ja ideoita. Niinpä tunnen nyt kuuluvani tähän joukkoon ja olen omalta osaltani vastuussa kerhon hengestä ja toiminnasta.

Ajattelin tänne muuttaessani, että nyt - kun minulla on aikaa - näyttäisin enemmässäkin määrin kaunista Järvi-Suomea ulkomaalaisille vierailleni. Luin paikallista historiaa, tutustuin kirkkoihin, museoihin, erilaisiin tapahtumiin, alueen lintuihin ja kasveihin omien muiden harrastusteni lisäksi. Ja eipä sitä aikaa runsaasti ollutkaan. Omakohtainen tutustuminen tämän seudun mittavaan luontoon: patikkapolkuihin, hiihtoreitteihin, pyöräilytaipaleisiin, ja kaikkiin muihin aarteisiin vie suunnattomasti aikaa. Toki täällä nuoruuteni asuneena jotain jo tiesinkin, mutta täällä on paljon uutta elettävää ja koettavaa. Ja mistäpä apu kuin tunturikerhosta. Sieltä olen saanut neuvoja ja opastusta, sopivia kohteita ja vaihtoehtoja, jopa päiväretkiin opastusta. Ja aina saan lisää ideoita.

Kun nyt, syksyn pimeydessä, sateen lotistessa peltikattoon, muistelen näitä vuosia ja näitä vieraitani useammastakin Euroopan ja Itä-Euroopan maasta sekä USA:sta - niin mitä he oikeastaan ovat täältä etsineet? Tarjolla on ollut kaikkea mahdollista, ja he itse ovat tästä valinneet. Kohteiden kiinnostavuus riippui tietenkin asianosaisten omasta taustasta ja ammatista. Sotilashenkilöt kiinnostuivat Mannerheimista ja Kyyhkylästä. Musiikki-ihmiset hyvistä konserteista. Mutta vähän olen historiaa, museoita tai rakennuksia tarvinnut.

Kaikille näille ihmisille on ollut yhteistä halu kokea:
- metsän tai tunturin rauha
- suo sammaleineen ja tuoksuineen
- rantakalliot, joilta näköalat kauas Saimaalle
- marjojen ja sienien keruu
- onkiminen, yleensä kalastaminen
- veneellä soutaminen
- uiminen kesällä ja talvella
- auringonlasku ja -nousu
- pilvien muoto ja liike

Ennenkaikkea:
- puhdas ilma
- puhdas vesi
- rauha

Siis meille suomalaisille ja varsinkin tunturikerholaisille hyvin tuttuja, kotoisia ja ehkä liiankin itsestäänselviä asioita. Meillä on täällä "AARRE", mitä ei etelässä enää ole. Tämän tajuaminen ja arvostaminen ja tämän suojeleminen on meidän tehtävämme. Olemme jokainen siitä vastuussa, niin että vielä seuraavilla ja sitä seuraavillakin sukupolvilla olisi "Metsä", missä surra, itkeä, levätä ja latautua.

Njealljen tuesta ja avusta kiittäen
Leena Arponen,
ent. Kavtsilainen

Retki no 56, eli waarit Lapin kierroksella

Torstaina,12.08 1999 käynnistin maasturin dieselin ja suuntasin keulan kohti Joensuuta. Näin alkoi retkemme. Joensuusta tuli matkaan mukaan toinen waari, vanha kokenut Lapin kulkija. Taivalkoski oli seuraava etappi, siellä saunoimme ja yövyimme.

Aamulla jatkui matka tavalliseen tapaan. Diesel jyrisi tasaisesti ja maisema muuttui. Kemijärvi ja Rovaniemi ohitettiin ja illan kähmeessä oltiin jo Hetassa. Siellä vielä tarkistettiin retki-kamppeet ja todettiin, että kovin näyttää keli kostealta. Vaan eipä se mitään, eihän tässä ennenkään ole ilmoja pelätty.

Matka jatkui. Hangasjärven mökkitien kohdalla mietittiin, voiko mökkitielle lähteä kun taivaan akkunat olivat edelleen auki vettä tuli kuin saavista kaataen ja tie oli "uusi" ja kovin liejuisen näköinen. Tuumittiin kuitenkin, että eiköhän se tuosta klaaraannu. Päästiin poroaidan lähelle ja todettiin että veräjää oltiin juuri avaamassa.

Sieltä tuli henkilöauto vastaan kuskinaan parrakas nuorimies. Toinen kaveri oli vanhempi hannaapartainen kullankaivajatyyppi. Sommittelin maasturin tien oheen parin kivenjärkäleen päälle jotta naapurit pääsivät ohitsemme. Sen verran juttelimme sateen lotistessa, jotta selvisi millä asioilla kaverit liikkuivat. Sanoivat olevansa kivistä kiinnostuneita ja sillä silmällä katselleensa vasta avatun tielinjan järkäleitä. Selvisi sekin , että paljon oli meillä yhteisiä muistoja eri puolelta Lappia, samoja kairoja olimme kolunneet. Mukavia veikkoja.

Nousu suolta tievalle oli jyrkkä . Aluksi liejuinen ja ylärinteeltä kivinen. Vaan hyvin pitivät maasturin töppöset ja kaikella kunnialla selvittiin ylös vaaran rinteelle . Ojat olivat vettä täynnä ja osittain tiekin oli veden alla. Vaaran rintelltä virtasi vettä ojaanjäkäläkuntan alta, se oli soman näköistä katsoa . Tuntui kummalta moinen vedenpaisumus kun etelässä oli oikea intlaanikesä.

Mökissä oli kaikki kohdallaan. Sauna lämmitettiin ja uimassakin käytiin järvessä, jonka veden en muista olleen koskaan niin korkealla kuin nyt. Sade ropisi kattoon se kävi tuutulaulusta. Aamulla säätieto lupasi edelleen sadetta länsipuolelle Lappia, mutta itäpuolelle luvattiin peräti aurinkoista säätä. Pienen neuvottelun jälkeen päätimme tehdä samoin kuin entinen "tumma", joka vastatuulen kylmyyden todetessaan tykkäsi, että pakkokos se on vastaiseen kulkea kun on vapaus kulkea myötäiseenkin. Niin mekin tuumasimme, että jos kerran lännessä sataa, niin mennään itään.

Kamat kulkuneuvoon ja suunta ensin Hettaan. Sieltä Nunnaseen ja edelleen ohi Puljutunturin. Lompolon kohdalla käännyimme vasempaan Kaitaselkään vievälle tielle Tätä tietä päästiin pian Inari - Kittilä tielle ja suunta kääntyi pohjoiseen. Maisemat olivat komeat katsella nyt kun pilvet alkoivat tosiaan väistyä. Inariin tultiin ja nyt käännettiin kurssi etelää kohti. Karhunpesäkiveäkin käytiin katsomassa ja kahvisteltiin. Ivalosta aluksi kohti Raja-Jooseppia ja kotvan kuluttua käänyimme vanhalle Jäämerentielle. Paloselkä ohitettiin ja käännyttiin oikealle suuntautuvalle metsäautotielle. Sitä hyristeltiin siihen saakka kun Talasjärven lahti alkoi näkyä tien oikealla puolella. Auto tiensivuun ja omaisuus selkään. Suunta kohti Susi-Talasta

Mukavasti jousti tuttu metsäpolku saappaan alla ja matkajoutui. Männikkökankaalla meidät yllätti hauveli, joka karvat pystyssä kovan haukun kera ryntäsi eteemme. Pari hauvelin mieleistä sanaa - ja niin olimme ystäviä Aikaa lähempään tuttavuuteen ei kuitenkaan jää, sillä isännän vihellys kuului kumpareen takaa ja sitä oli toteltava.

Kaverini oli ensi kertaa näissä maisemissa. Niinpä hänelle oli melkoinen yllätys kun Susi-Talaksen rakennukset tulivat näkyviin. - Onpa komea kämppä ja hieno sauna! En olisi uskonut täältä tällaista löytyvän. No, mikäpäs siinä, käytiin taloksi. Sauna lämpiämään ja ruokailuhommat käyntiin. Päiväkirjasta totesimme, että edelliset asukkaat olivat lähteneet pari päivää alkaisemmin.

Heidan jäljiltään olivat paikat tip top kunnossa, niinkuin kuuluukin. Saunan Kota-pata aiheutti pienen yllätyksen. Kun avasin padan luukun lisätäkseni puita pesään, olin saada tuhkat silmilleni. Tulipesässä kitui tuli muutaman sytykkeenä käytetyn tervastikun varassa. Niistä oli kuitenkin sen verran savukaasua syntynyt, jotta se syttyi tömähtäen kun luukkua avattiin. Tutkimme padan kuntoa ja totesimme, että se oli pahasti tukossa.

- Vesi pois padasta ja ruostumattomasta tehty sisäpata ulos kankaalle, jossa sen harjasimme puhtaaksi. Puhdistimme myös savusolat rungonkin puolelta ja vaatrasimme padan tarkoin vaakatasoon. Peltiputki, jolla pata yhdistyy savupiippuun, oli huonokuntoinen ja sitä oli vaikea saada täysin tiiviiksi. Jollain lailla se kuitenkin onnistui ja pata veti operaation jälkeen, että jyminä kävi. Saunan pesuhuoneen lattia oli puhdistustyössä nokeentunut. Niinpä pesimme sen harjan kanssa puhtaaksi. Sitten olikin mukava saunoa ja peseytyä - Lövlyt olivat makoisat ja uinti raikasti löylyjen jälkeen .

Yövyimme saunan eteisessä. Emme viitsineet lämmittää isoa kämppää vain kahden miehen tarpeisiin. Hyvin nukutti vanhoja kulkureita. Aamulla teimme tutkimusretkiä. Lähdin yläjuoksulle päin, kaveri lähti alajuoksulle paikkoja katselemaan.

Heti totesin sen, että rannan polku oli huomattavasti vahvistunut sitten vuoden -77 kun ensi kerran täällä liikuskelin. Mustikoita oli sinisenään rinteillä. Poimin niitä kulkiessani kenttäpakkiin. Oli siellä toinenkin marjamies ollut jäljistä päätellen, Hän käytti kuitekin eri tekniikkaa poimiessaan, sen näki mustikan varsista, jotka muistuttivat paikoin vispilän varpuja, niistä olivat marjat sekä lehdet popsittu samanaikaisesti. Arvelin tietäväni kuka oli marjastaja. Arvaus varmistuikin kun havaitsin painanteen, jota kaveri oli käyttänyt toilettinaan, vieläpä aivan äskettäin. Kappas vain tuumailin. Havainto sai yksinäisen kulkurin valpastumaan, mitäs, jos osumme vastakkain? Emme kuitenkaan osuneet, mutta samoilla maisemilla liikuimme.

Kaveri oli kulkenut alajuoksalle päin ja todennut, että on se satanut täälläkin. Vedet olivat korkealla, tavanomaisesta kahlauspaikasta ei yli päassyt ei millään. Siksi otimme veneen, käytäntöön ja soudimme sillä vesistön yli Sarmitunturin puolelle. Mukava oli vaeltaa kauniissa säässä halki aarniometsämäisen maiseman. Laajalti näkyi Lappia tunturin päältä, vaikka se ei korkeudellaan mahtailekaan, Palovartijan majaa ei enää ollut vaikka kartassa niin kerrottiinkin.

Palailtiin samoja jälkiä takaisin. Kelovanhusten maassa lojuvien runkojen päällä istuttiin ja lepäiltiin, ei ollut kiirettä minnekään. Tämä se on elämää, eikä mitään kituuttelua, sanoisivat pohojalaaset.

Ruokailun ja saunomisen jälkeen olikin jo hämarä vallannut kairan. Vettäkin ripeksi jokohan taas intiaanipäällikkö "Sadetta päin naamaa" oli osunut samoille palkisille. Näin tuumailimme nukkumaan käydessämme.

Aamu valkeni sateisena. Pilkoimme puita ja siistimme paikkoja. Lähtiessämme kiitimme kämpänhaltijaa, joka oli meille hyvän kortteerin järjestänyt. Muistimme myös maksaa vuokran. Niinpä ei muuta kuin rinkat selkään ja taipaleelle. Kulkumiehen pääperiaatehan on se, että maiseman pitää muuttua.

Sadekin lakkasi, mukava olitallustella kohti maantietä. Havaitsimme kulkuneuvon olevan kovin rapaisen ja epäsiistin näköisen. - Niinpä eräässä kohdassa pysähdyimme ja maantienojasta otetulla vedellä puhdistimme ajopelin. Päiväkin alkoi jo olla puolessa, oli aika katsella ruokailupaikkaa. Sellainen löytyikin Luottojärven rantakennäältä. Aurinko paistoi, soma siinä oli aterioida. Seuraakin saimme. Vanhahko mies tuli autolla ja alkoi kanniskella kalavehkeitään ja varusteitaan rannassa olevaan veneeseen. Pyysimme kaveria kahville. Hän tulikin ja osoittautui mukaväksi mieheksi. Kertoi itsellään olevan mökin Luoton vastarannälla. Sanoi vielä, että jos näissä maisemissa liikutte , niin poiketkaa katsomassa. Kuin kiirehtien meitä matkaan, alkoi maasturin varashälytin yhtäkkiä soida karmealla äänellään. Rietasko lie siihenkin mennyt, no vaikenihan se virta - avainta liikauttamalla.

Matka jatkui. Ivalossa täydensimme hiukan ruokavarastojamme. Kaunispäälle ajelimme maisemia ihailemaan. Sää oli kaunis ja kaukaisetkin tunturit näkyivät komeasti. Niitä kiikaroimme ja monet muistot tulivat mieleen niiltä 18 retkeltä, joita olin Saariselälle tehnyt, niin talvella kuin kesälläkin. Aika entinen ei koskaan enää palaa, eikä maisema ole enää sama, mikä se oli yli 40 vuotta sitten... No, tunturit olivat paikoillaan. Nattasetkin, niin Nattaset. Sinnehän me menemmekin seuraaväksi. - Tuumasta toimeen. Pian oli taivalletettu Vuotsoon, josta käännymme Sompiojärventielte.

Vasemmalla puolella tietä kyltti: Pyhä-Nattanen 2,5 km. Siihen jätimme kulkupelin ja aloimme kiivetä kohti Pyhän huippua. Sinne johti hyvä polku, joten pian olimme tuon erikoisen pahtatunturin huipulla. Paulaharju kirjoittaa Sompio-kirjassaan: Katselet Nattastunturien kaikkein korkeimmalta, jylhältä Pyhälaelta, Lapinmaan suurta aukeaa. On edessäsi valtava kappale kaukaista Lappia, kohta kymmenpeninkulmainen pyörö tuntureita, metsiä ja aapoja. Suuri lapinkorpi Korpilappi, oma maailmansa, jota kesäpäivä kiertää ylt ympäri kattona sininen kumu, korkeampi Nattasten suurta Pyhää... etc. Taida en sitä selkeämmin sanoa, enkä yritäkkään.

Aikaisemmin olin täällä käynyt tyttöporukan oppaana 1962 kesällä. Silloin oli palovartijakin Pekka Tanhua vielä virkapaikallaan. Pekka on jo manan majoilla ja purettu on vahha hirsinen majakin, uusi maja kyllä on rakennettu kaasuhelloineen ynnä muineen.

Sää alkoi taas muuttua komea sateenkaarikin näkyi nousevan Lokan altaan länsireunalta . Siis sinne käykäämme .

Sompiojärven kalasatama oli seuraava etappi. Siellä oli kota ja laavuntapainen. Aioimme ensin yöyä jommassakummassa niistä mutta ne olivat niin epäsiistejä, että se ei tuntunut houkuttelevalta. Miksi honkahallitus ei pidä paikkoja kunnossa, vaikka on ne rakentanut? Olisihan mukavaa, että retkeläiset voisivat niihin majoittua, eikä tarvitsisi telttailla sillä telttailualuekin on hiukan epämukava, varsinkin syksysateiden aikaan.

No, me pystytimme teltan ja ruokailun jälkeen kävimme levolle. Valtava mäkäräisparvi vaikeutti näitä touhuja, mutta sehän kuuluu asiaan Lapissa.

Aamuruokailun jälkeen telttta kasaan ja toinen rinkka selkään ja 'Ruijan poluille'. Sää oli pilvipoutainen. Matkattiin kivistä polkua ja ihailtiin komeita kivistä rakennettuja kummeleita, jotka osoittivat polun kulkusuuntaa. Sade yltyi ja oli jo kaatosateen luokkaa kun tulimme tulistelu paikalle, jonka vieressä oli kyltti: Terävä Nattanen 1,5 km. Pidimme ruokatauon, ajattelimme, että sen aikana sade lakkaa ja pääsemme nousemaan Terävälle. Vaan toisin kävi, sade petrasi kuin sika juoksuaan. Päätimme, että palaamme takaisin lähtöruutuun, sillä eihän moisella säällä tunturista olisi nähnyt minnekään. Niinpä sitten parin tunnin liukastelun jälkeen olimme taas kalasatamassa. Kamat autoon ja taas tienpäälle.

Paluu matkalla Lapista on aina eräänlainen haikea tunnelma. Tälläkin kertaa sen havaitsimme - Ei oikein juttukaan luistanut, istuttiin vaan ja keskityttiin ajamiseen. Sodankylä ja Rovaniemi ohitettiin pysähtymättä, samoin Ranua .

Ranuan jälkeen katselimme sopivaa paikkaa kahvitauon pitämistä varten. Tien vasemmalla puolella oli mukavan näköinen pient baari. Poikkesimme sinne ja puhelias isäntä jutteli niitä näitä ja kauppaili matkamuistoija ym. Kysyi lopuksi, minne olimme menossa. Vastasin jotta eteläänhän ne etelän varikset lentävät. Ette näytä kiireisiltä kulkijoilta, olkaa yötä talossa. Se tuntui sopivalta ehdotukselta ja niin peruutimme kulkuneuvon komean mökin vierelle. Mökki oli hyvin varustettu, siinä oli sauna ja kaikki muut mukavuudet televisiota myöten. Taas auttoi onni meitä totesi kaveri. Itse olin samaa mieltä .

Aamulla matka jatkui ja maisema muuttui, niin kuin kuului tehdäkin kulkumiehistä kun oli kyse. Kotiin saavuttiin aikanaan ja niin tämäkin retki siirtyi muistojen joukkoon. Hyvä reissu, ensi kesänä lähdetään uudestaan!

Lahdessa, 1999-12-13

Matti Aro

Luontokoppa HÄME

Ok Luontokoppa Häme
Vihavuodentie 42, 14930
Sappee, puh. (03) 6547 477
E-mail mopa@surffi.net

Osuuskunta Luontokoppa Hämeen tuotevalikoima kattaa luonnon antimet kuivatusta nokkosesta kivettömään lakkahyytelöön, sienileivonnaisista ihanan täyteläisiin siirappeihin ja retkeilijöille ravitseviin kuivaruokapakkauksiin (lisää vain vesi) peruna-, juures- ja sienipohjaisina. Kehitämme edelleen retkituotesarjaamme ja tarjoamme näin yhteistyötä tuotekehityksen ja ideoinnin osalta. Tuoteperheeseen kuuluu myös opintopaketteja ja elämysmatkailua, joissa hyödynnetään luontoa ja luonnonantimia eli sanalla sanoen: irtiottoa arjesta puhtaan luonnon helmassa. Tuotetilaukset ylhäällä mainituista yhteystiedoista.

Tunturiladun kerhojen toimihenkilöiden koulutustilaisuus

Tunturilatu järjestää kerhojen toimihenkilöille koulutustilaisuuden lauantaina 13.1.2001 alkaen klo 10.00 Tampereen Yliopistolla, osoite Kalevantie 4, Tampere. Tilaisuus pidetään luentosalissa C 8. Tunturilatu kustantaa kustakin kerhosta kahden henkilön osallistumisen.

Tilaisuudessa käsitellään mm. tiedotustoimintaa, jäsenasioiden ja taloudenhoitoa, toimikuntien tehtäviä ym. Kerhoille lähetetään ensitilassa tarkemmat tiedot ja ohjeet. Käytännön asioiden hoitamista varten ilmoittautumiset tämän vuoden puolella Riitta Gerlinille, puh. 040-7074598 tai sähköpostilla: riitta.gerlin@novetos.fi

TERVETULOA JOHTOKUNTA

Naapurin puolella Saariselkää

Varmaankin moni vaeltaja on minun laillani joskus tähyillyt Vongoivalta tai joltain muulta UK-puiston erämaaosan huipulta kohti itää ja haikaillut pääsystä noihin lähes koskemattomiin selkosiin. Menneenä kesänä sain yllättäen tilaisuuden osallistua vaellukselle sinne, kun hyvä ystäväni Matti Rekola viestitti; olisinko halukas lähtemäään porukalla tutkimaan rajan takaista maastoa. Tottakai halusin nähdä ja kokea tuon tarunhohteisen erämaan.

Retkiseurueeksi muodostui Matin ja allekirjoittaneen lisäkseni Matin vaimo Onerva sekä Anja-Leena Tyry. Matti oli selvittänyt valmiiksi aikataulut ja muodollisuudet, joten ei muuta kuin passit ja viisumit kuntoon ja rinkkoja pakkaamaan.

Esivalmistelujen jälkeen siirryimme tavanomaista reittiä Ivaloon, jossa nousimme iltapäivällä venäläiseen Ivalo-Muurmanski linja-autoon. Selviydyimme raja- ja tullimuodollisuuksista hankaluuksitta ja köröttelimme rakenteilla olevaa tietä edelleen kohti itää. Jalkautuminen tapahtui noin kahdeksantoista kilometriä Rajajoosepista itään, Ylä-Soikijärvelle suuntautuvan metsäautotien alkuun. Kävelimme tietä noin viitisen kilometriä Luton sillan toiselle puolelle, eli juuri sen verran että pääsimme maantien kumusta eroon ja leiriydyimme jäkäläiselle kankaalle yöksi.

Ti 15.08.2000

Aamutoimien ja leirin purkamisen jälkeen lähdimme pilvisessä säässä liikkeelle metsäautotietä pitkin. Tien kahta puolta aukeni lohduton näkymä. Paikoin oli tuhon aiheuttanut metsäpalo tai myrsky, paikoin sen oli tehnyt ihminen. Torsoja runkoja ja hiiltyneitä pylväikköitä näkyi kilomerikaupalla. Tienvarren muistomerkkeinä koreili aikansa palvelleita ja paikalleen hylättyjä koneen osia. Noin kymmenisen kilometriä tie oli henkilöautokelpoista, jonka jälkeen se vähitellen heikkeni niin että ehkä jossain parinkymmenen kilometrin kohdalla se oli enää vain telaketjutraktorin ura maastossa. Aurinkokin paistoi välillä oikein mukavasti ja saimme ihailla Ylä-Soikijärven erämaisia näkymiä. Erämaisuutta korosti sekin seikka että havaitsimme näillä main ensimmäiset karhun ja ahman jäljet kulkemallamme uralla. Kuljettuamme noin 22 km asetuimme yöleiriin metsäiseen kurun rinteeseen lähelle Iso-Joutsenpäätä. Tarkoitus oli suorittaa tunturin huiputus seuraavana päivänä.

Ke 16.08.2000

Yöllä satoi ja aamu oli sumuinen. Lähdimme silti toiveikkaasti kohti tunturin satulaa, josta oli tarkoitus suorittaa suunnittelemamme huiputus. Päästyämme sinne makasivat pilvet satulan tasossa näkyvyyden ollessa alle sata metriä. Huiputuksesta oli tällä erää paras luopua, mutta ei sentään toivosta. Leiriydyimme jäkälätievalle noin viiden kilometrin päähän edellisestä leiristä, yrittääksemme seuraavana päivänä uudelleen. Maastossa oli selvästi nähtävissä, että lähestyvä syksy oli jo ehtinyt kylvää ruskan siemenen. Tuolla täällä näkyi jo jokin kirkkaan keltainen tai karmiinin punainen lehti varvikossa.

To 17.08.2000

Aamu oli epävakaan tuntuinen pilvien vuoroin hälveten, vuoroin lisääntyen. Nousimme kuitenkin Iso-Joutsenpään (716 m) huipulle. Näkyvyys lienee ollut parhaimmillaan parisataa metriä. Ei puhettakaan upeiden maisemien näkemisestä tai kuvaamisesta. Ihmettelimme aikamme lakitasanteen sodan aikaisia rakennelmia ja soittelimme kännykällä kotimaahan terveisiä, sitten laskeuduimme alas alistuaksemme jälleen rinkkojemme juhdiksi suuntana Karhujärvi.

Lounatunturi leiristämme nähtynä.

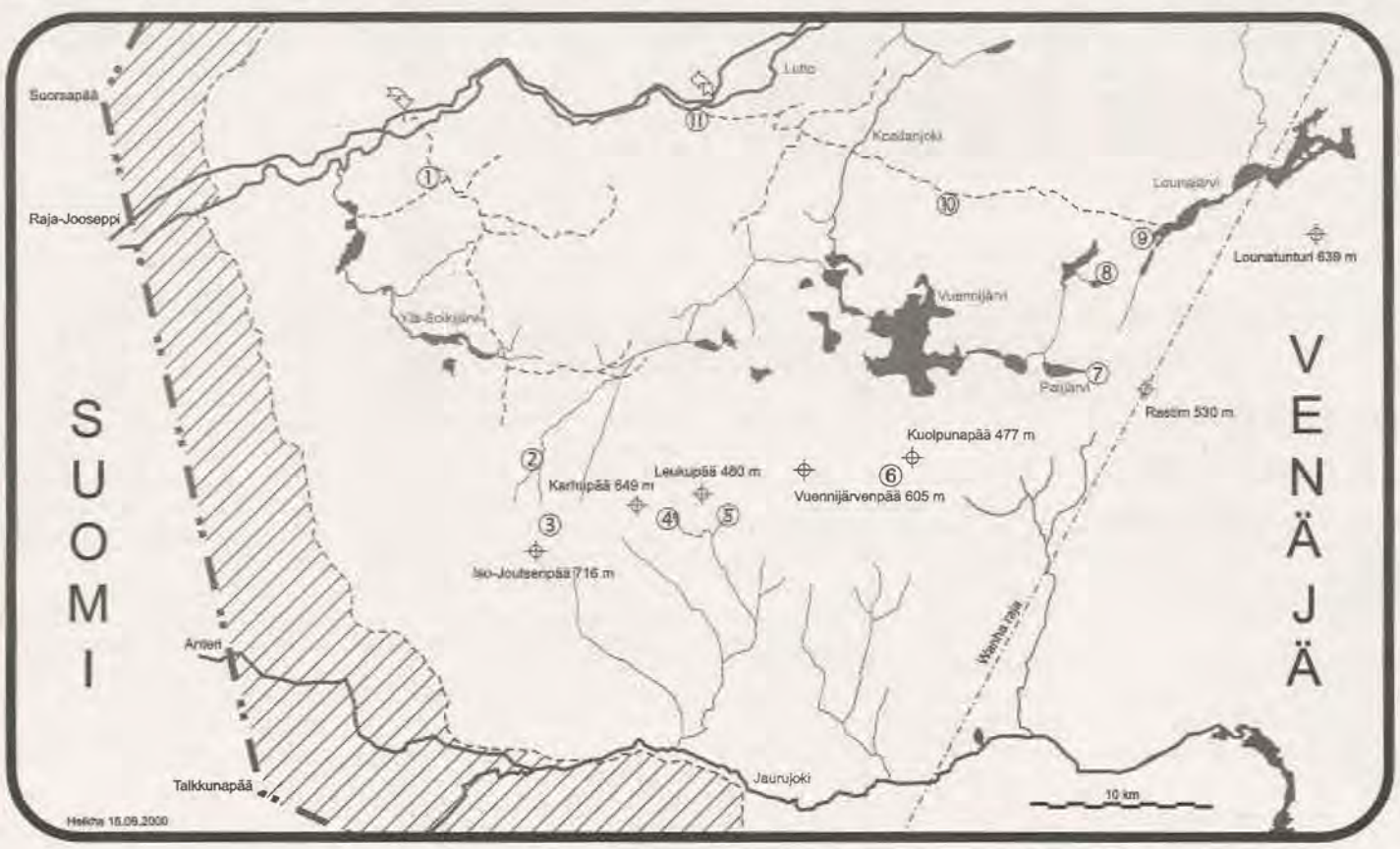

Vuennijärvenpään poronjäkäläkenttä

Satoi ja puskat olivat märkiä, samoin kamppeet. Karhujärvelle saavuttuamme asetuimme sen länsirannalle, ylempänä olevalle jäkäläiselle tievalle leiriin. Ilta kului laavun suojassa kahvitellessa. Matkaa oli kertynyt sille päivälle noin 11 km. Riekko meitä vielä yöllä kuului moitiskelevan, olimme varmaan asettuneet se reviirille.

Pe 18.08.2000

Aamulla pilvet makasivat alhaalla ja sadetta tihkuili tuon tuostakin. Toisinaan näytti selkeytyvän, mutta kohta taas tihkutti vettä. Päätettiin pitää luppopäivä. Matti lähti kalastamaan, me toiset yritimme kuivatella sukkia ja kenkiä nuotiolla. Kalastajan saavuttua saaliineen, valmistimme loimukalaa ja söimme nautinnolla Ahdin (Matin) antimet. Iltapäivällä sade lakkasi ja tuuli kuivasi tuota pikaa pusikot, joten päätimme siirtää leiriämme hieman edemmäksi. Koko viitisen kilometriä pitkä matka Karhujoen toiseen latvahaaraan Leukupäään juurelle oli taajaa koivikkoa, jossa olisi varmasti kastunut perusteellisesti, mikäli olisimme lähteneet liikkeelle jo aamulla. Nyt olivat kamppeet vaihteeksi kuivina. Matkalla löytyi runsaasti kanttarelleja ja niitä myös poimittiin illan herkkupalaksi.

La 19.08.2000

Yöllä alkanut sade jatkui hiljalleen vielä aamullakin. Lähdimme liikkeelle jälleen vasta puoliltapäivin, jolloin pusikko oli kohtuullisen kuivaa. Kuljimme yläpaljakalla kohti Vuennijärvenpää nimistä tunturia. Jossain saatoimme seurata hetken maastoon urautunutta ikivanhaa peurapolkua, kunnes se katosi kuin itsestään tunturiin. Sää selkeni hieman, mutta vieläkään aurinko ei paistanut siinä määrin että kulkijan varjo olisi näkynyt jäkäliköllä. Vuennijärvenpään koko laaja lakitasanne onkin kauttaaltaan kellanvalkean jäkälän peitossa, johon jalka upposi nilkkaa myöten. Vaikuttava näky tuollainen neliökilometrien laajuinen jäkälämatto, jossa ei silmä tavoita ainuttakaan jalan jälkeä saati polkua. Vain jossain näkyvä papanaläjä kertoi tunturipeuran käyneen siellä räkkää paossa. Itse peuroista ei näkynyt vilaustakaan. Tunturin huipulla (605 m) on jonkinlaisen mittaustornin jäännökset, jonka luota avautui upea, tosin tällä kertaa harmaan autereinen näkymä Vuennijärvelle ja ympäröiville tuntureille. Yöksi suunnistimme Kuolpunapään juurelle metsikköön. Päivän taipaletta kertyi noin yksitoista karttakilometriä.

Su 20.08.2000

Heti aamulla löytyi muutaman metrin päästä teltan takaa pari litrainen mämmiä muistuttava karhun jätös. Mielialat rauhoittuivat, kun lähempi tarkastelu osoitti sen olevan parin päivän takainen. Päivästä näytti muodostuvan hyvä. Aluskasvillisuus oli aamusta asti kuivaa, joten kulku oli siedettävää vaikka vuoroin nousu paljakalle, vuoroin metsäinen maasto kuruissa oli raskaskulkuista. Tavoitteeksemme sille päivälle asetettiin Paijjärvi. Metsässä oli täällä niin kuin muuallakin kulkemallamme reitillä tavattomasti suurikokoisia ja meheviä mustikoita, jotka tarjosivat tervetullutta virkistystä marssitauoilla. Metsäkanalintuja näimme niin ikään runsaasti. Paijjärven itäpäästä pienen lammen luota löytyi jäkäläinen hylly, jonne asetimme leirimme. Paikka oli aivan ihanteellinen; tasaista jäkälämattoa teltan alle, hyvät pesumahdollisuudet ja keloa polttopuuksi yllin kyllin. Ilmakin suosi vaihteeksi meitä tässä kauniissa maisemassa. Päivän kävelemisen saldoksi tuli 14 km.

Ma 21.08.2000

Aurinkoinen aamu. Runsaasti sinistä taivaalla. Kävimme aamupäivällä vanhalla valtakunnanrajalla Rastimin huipulla (530 m). Korvatunturin suunnalla näkyi vielä heikosti paikoitellen entisen rajan kulku metsämaastossa. Kun ryhmäkuva oletetun entisen rajakummelin kodalla oli otettu, palasimme leiriin kahvittelemaan ennen lähtöämme Lounajärven suuntaan. Säiden haltia

varoitti meitä liiasta optimismista, lähettämällä pienen pelotte-lusateen. Tavoitimme metsästä karttaan merkityn traktoriuran, joka osoittautui aluksi vaikeakulkuiseksi, parantuen lopulta kuitenkin hieman paremmaksi. Paikoin oli ilmeisesti kartan tekijällä ja tien tekijällä ollut erilaiset käsitykset kulku-urasta. Iso maa, isot toleranssit. Johonkin aikaan päivästä näimme kotkankin kaartelevan taivaalla, joka hetkeksi jälleen näytti meille sinistä lakeaan. Päädyimme lopulta pitämään yöleirimme koivikkoon erään nimettömän pikku järven rannalle. Sinä päivänä kävelimme 15 km.

Ti 22.08.2000

Taaskin aurinkoinen aamu. Hyvillä mieli lähdimme jatkamaan kohti Lounajärveä, joka jäi edellispäivänä saavuttamatta. Traktoriura parani koko ajan lähestyttäessä päämääräämme, vain painanteiden kohdalla vesi oli vallannut kulkuväylän ja nämä rutakot piti kiertää pounikon kautta. Saavutimme Lounajärven noin viiden kilometrin marssin jälkeen. Pystytimme telttamme kauniin hiekkarantaisen Lounajärven lounaisrannalle puuston suojaan. Iltasella tutustuimme leiripaikkamme lähellä sijaitsevaan geologien joskus sodan jäälkeen perustamaan tutkimuskylään, joka tosin nykyisellään on raiskattu ja raunioitunut. Ilmeisesti metsästäjät ja kalastajat ovat purkaneet asumuksia ja rakentaneet aineksista omia hökkeleitään ja korsujaan ympäristöön. Paikan rujoutta lisäävät kaikkialla lojuvat rikkinäiset koneet ja sekalainen muu roju. Tutkimustyön tuloksena syntyneet porausnäytteet (tuhansia laatikollisia) ovat edelleen pinottuina eri puolille maastoa tai hajotettuna ja levinneenä ympäriinsä. Kaiken kaikkiaan surullinen näkymä niin kauniin järven rantamilla. Hieman surullisin mielin palasimme teltoille. Matti kävi vielä iltasella kalastamassa.

Ke 23.08.2000

Jälleen sateen tihkuinen ja sumuinen aamu. Lähdimme tarpomaan hyväkuntoista traktoritietä kohti Luton siltaa ja paikkaa Muurmanskin maantiellä, joka on parikymmentä kilometriä aloituskohtaamme idempänä. Tietä oli joutuisa kulkea, vain notkokohtien vetiset kurakot vaativat vaivalloisen rämpimisen kosteikon ohi. Tiepohjalla oli jälleen nähtävissä runsaasti eläinten jälkiä, kuten karhun, ahman, suden ja joidenkin näätäeläinten käpälän painanteita. Noin 16 km käveltyämme asetuimme yöksi tien varteen erään vaaran alarinteeseen. Kuukkelit kävivät tarkastelemassa leiriämme ja yöllä kuului läheiseltä suolta hanhien kaklatusta.

To 24.08.2000

Aamulla oli jälleen pelottelusade. Jatkoimme kuitenkin traktoritien ja kurakoiden "pakkopullaa" päästäksemme vidoinkin maantielle. Ylitettyämme Koallanjoen sillan muuttui tien laatu henkilöautolla ajettavaksi, joten kulku oli entistä joutuisampaa. Viimeiseksi yöksi asetuimme Luton sillan läheisyyteen, josta Muurmanskin tielle on vain alle puoli kilometriä. Illalla alkoi jälleen sataa, joten aika kului laavun suojassa aterioiden ja jutellen. Päivän taivallukseksi laskettiin noin 18 km ja vaelluksen kokonaispituudeksi kertyi 130 km kartalta mitattuna, ilman kertoimia.

Pe 25.08.2000

Vaellus on ohi. Siirrymme maantien varteen odottamaan Muurmanskin bussia. Ilma on kaunis, joskin pieni sadekuuro kasteli vielä ennen bussin tuloa. Loppu onkin sitten muuta kuin vaellusta. Linja-autolla rajalle, jossa pakolliset muodollisuudet ja lopulta pääsy takaisin Ivaloon, jossa kävimme suihkussa ja ruokailimme. Lopuksi siirryimme yleisiä kulkuneuvoja käyttäen kotiin.

Päätelmiä:

Vaikka tunturien huiput kohoilevat rajantakaisessa maastossa suurin piirtein samoihin lukemiin omalla puolellamme olevien kanssa, aiheuttaa maaston laskeutuminen kohti merta sen, että suhteellinen korkeus on siellä suurempi kuin UK-kansallispuiston tunturien. Laet ovat loivia oaiveja, mutta rinteet usein jyrkkiä sekä vankan puuston ja aluskasvillisuuden peitossa. Paikoin esiintyy aivan pystyseinäisiäkin rotkoja. Tunturien rinteiltä näyttää puuttuvan meillä niin tutut tunturipurot. Vesi on täällä levinnyt tasaisesti rinteen alueelle ja saanut kasvillisuuden erittäin reheväksi, tai on syntynyt peräti rinnesuo. Vettä kannattaa siis varata matkaan sieltä, missä sitä on saatavilla, jos mieli juoda matkalla.

Silmiinpistävin piirre maastopeitteessä on poronjäkälän tavaton määrä. Sitä on lähes kaikkialla, poronhoitoa kun ei ole ollut alueella sodan jälkeen. On kaunista katsella tasaisen jäkälämaton peittämiä laajoja alueita tunturien lakintasanteilla tai kangasmailla. Teltan alle löytyy lähes aina pehmeä jäkälämatto yöpyjän unta sulostuttamaan. Kulkijan jalka taasen uppoaa siihen reilusti nilkkaa myöten tarjoten väsyttävän pehmeän ponnistusalustan ja märkänä se on salakavalan liukasta kastellen tehokkaasti jalkineet.

Tunturien väliset laaksot ovat erittäin reheväkasvuisia ja niissä koivutkin kasvavat suorarunkoisina hyvinkin kymmenmetrisinä puina. Laakson pohjalla kiemurtelee useimmiten joki jota reunustaa pahimmillaan polven korkuinen pounikko, jossa varvusto ulottuu kainaloihin asti. Eteneminen siinä on työlästä ja mikäli jalka sattuu lipsahtamaan mättäältä niin kenkä ryystää oitis ahnaasti vettä.

Kuusikoiden maapohja on paksun sammalmaton peitossa ja siitä työntyvä varpukasvillisuus on rehevämpää kuin kotimaisemissamme on totuttu, joten kulku on siinäkin raskasta. Kelopuita on kaikkialla metsässä runsaasti sekä pystyssä että kumollaan, joten polttopuusta ei todellakaan ole puutetta.

Suunnistusta vaikeuttaa se seikka ettei ainakaan toistaiseksi ole sallittua käyttää sopivampi mittakaavaista karttaa kuin 1:200 000. Tätä tarkemmat ovat sotilasasiakirjoja, joiden löytyminen siviililtä tietää vaikeuksia. Karttojen hankkiminen on sekin hankalaa, sillä tavanomaisissa hankintapaikoissa homma menee yleensä vain mutinaksi. Tarvittavat kartat voi tietenkin ostaa Venäjältä, vaikkapa samalla reissulla Muurmanskista. GPS-paikantimen käyttö on sekin ainakin vielä toistaiseksi kiellettyä, joten suunnistamisessa tulee olla todella huolellinen noilla tiettömillä taipaleilla. Vielä yksi tärkeä seikka. Rajavyöhykkeelle ei sitten pidä olla mitään asiaa, ei edes sitä myötäilevälle valvontatielle.

En ole halunnut edellä olevalla pelotella ketään, mutta on tärkeätä tiedostaa se, että tuolla alueella on todella varauduttava tulemaan toimeen omin avuin kaikissa olosuhteissa. Siellä ei ole kämppiä, joihin voisi turvautua telttaelämän syystä tai toisesta alkaessa kesken kaiken tympiä. Jos sattuu jokin vakavampi vahinko, avun saanti on todella vaikeata. Kännykällä saa yhteyden kotimaahan vain Iso Joutsenpään huipulta, muualta ei minnekään. Lisäksi on hyvä huomioida, että tuossa maastossa ei vanha arvio, keskimäärin kolme kilometriä tunnissa päde. Puoletkin siitä on tavalliselle kulkijalle aivan riittävästi.

Kaikki tämä on kyllä silti vaivan arvoista, sillä sen kaltaisia maisemia ei Suomesta löydy mistään. Ehkä Ruotsissa tai Norjassa löytyy jotain samantapaista, mutta nämä taigan viimeisen reunan muodot ovat pehmeämpiä, vähemmän aggressiivisia ja sen koskemattomuuden tuntu on vaikuttavaa. Sen kaltaista ei varmaan löydy Venäjää lukuun ottamatta enää muualta Euroopasta. Tällä vaelluksella oli ehkä myös hitunen sitä löytämisen iloa, jota oli aikoinaan omakohtaisella ensimmäisellä vaelluksella. Itä-Saariselkä on aivan ehdottomasti oma ainutlaatuinen alueensa. Seudun säilyttämiseksi ylenmääräiseltä kulumiselta on kuulemma suunnitteilla tulevaisuudessa laaja suojelualue "Laplandski les" (Lapin metsä) sekä EU:n tuella tehtävä Ecotourism projekti.

Heikki Halonen

Ei pidä olla liian innokas....

Lumi kämpän katolla on vielä kevyttä, kaamoksen vasta hiljalleen väistyessä. Myöhemmin keväällä tilanne on toinen.

Ikänsä savottakämppien melussa asunut ystäväni Mauri kaipaa rauhaa ja hiljaisuutta. Ja asui yksikseen kaukana Lattunan takamailla, entisestä kämpästä tehdyssä kodissaan.

Kemijoki on ihan ikkunan alla. Vasta läheltä aloittanut, keräten vedet Korvatunturin ja Kemihaaran soilta. Kämpän ainoa ikkuna on yksinäisen miehen sielunmaisema. Luminen jääkansi, pihakoivu tai hiljaa alaspäin soluva vesi, linnut. Niiden iloinen viserrys hyttysverkon läpi. Ei ollut enää miehestä katolle ja autoin mieluisasti. Lyhyen päivän mentyä lumet ovat alhaalla.

Oletkos saanut kunnon poronkäristystä?, kyseli Mauri aamulla ja suuni levisi leveään hymyyn. Aikoi pistäytyä poromiehen luona, koipea hakemaan. Sen verran on kokemusta, että tiesin sen pistäytymisen noin ajallisesti olevan hyvin venyvä käsite.

Lumen luonti tuntui hyvältä kuntoilulta, seuraavan viikon Kemihaaran upottavia soita varten. Niinpä päätin auttaa lisää. Sauna ja vessa eivät ihan lähellä olleet, mutta päivän mittaan loin niihinomasta mielestäni komeat käytävät.

Mauri palasi iltasella. Jutteli porojutuista ja muusta. Syötiin kunnolla ja lämmitettiin saunakin. Lumitöistä vaan ei puhunut mitään.

Niin olin minäkin hiljaa, jotenkin vaistomaisesti. Siihen jokainen erämies luottaa. Vaistoon ja hiljaa olemiseen.

Seuraava päivä kului verkalleen. Tuuli tuli yöllä. Vonkui nurkissa ja arvaahan sen lopun. Aamulla työni vain huumotti lumen alta.

Pyryn mentyä tuttu kelkkamies kurvasi pihaan. Isännän suu levisi hymyyn .. vuorostaan. Hetkessä oli tarvittavat, tampatut urat pihalla. Niitä sitten kuljettiin lopputalvi.

Takametsien ihmisillä on omat tapansa ja hiljainen tieto hallussaan.

Elämä on mahtava juttu. Varsinaisia helmiä ovat päivät, jolloin voi viisastua edes hiukan.

Reijo Ainasoja

Sukan paistoa sumussa

Näkymä metsäautotieltä Ylä-Soikijärvelle

ONKO SUSI UHANALAINEN LAJI?

Lähes puolentoistasataa sutta ja sudenmielistä oli saapunut Jyväskylän Vesalaan päästäkseen juhlimaan vuosittaisia pakanallisia menoja, eli Tunturiladun vuoden 2000 susivihkiäisiä. Puitteet ruskaisen syysluonnon keskellä olivat upeat, samoin kuin Ovtsin kaikkinaiset järjestelyt. Lauantai-illan aktiin valmistauduttiin luontopolun, syyskokouksen, lounaan, saunan ja päivällisen voimalla. Niinpää sitten susien joukko lähti pimenevään iltaan soihduin valaistua rantapolkua pitkin. Yöllinen reitti päättyi noidan asentosijalle niemen kärkeen, missä susivihkiäisriitin oli määrä tapahtua. Ja saapuihan siinä sitten noita kodallensa, jupisi niitä näitä, tarinoi taaloista ja paljosta muusta. Noidan ennusmerkkien mukaisesti saapuivat uudet ikäsusikokelaat, Terttu Hokkanen ja Jorma Alapuranen, jotka juttutuokion jälkeen saivat ikäsuden sauvat ja hokkuryypyt. Vaan sitten saapui johtajasusikokelas, Raimo Pahkala, jota pitikin kunnolla kuulustella koska hän juuri Tunturiladun syyskokouksessa oli saanut johdettavakseen varsin suuren lauman, koko Tunturiladun. Tunturisudeksi pyrkimässä oli vain yksi, isokokoinen ja luiseva irvistelevä uros – ei kuitenkaan purrut noitaa, vaikka vähän sitä etukäteen pelkäsin. Noidan kuulustelussa se sentään pärjäsi, ja hokkuryyppy sai huohotuksen ja ulvahduksen aikaan. Outasusiakin oli vain yksi, isokokoinen sekin, mutta ei onneksi vaaralllisen oloinen.

Mitä mietti vanha hallavaturkki näissä juhlissa? Omia susivihkiäisiään hamassa nuoruudessaan, vuonna 1973 Espoon Dipolissa. Vihittäviä susia oli tuolloin 57, johtajasusia 11, ikäsusia kolme. Aktin paikkahan oli urbaani, mutta noita oli yhtä aito kuin nyt Vesalassa, ja kyllä hokku salpasi hengen. Kyllä susiaatetta ja intoa riitti. Siinä tunsi olevansa yksi pieni jäsen suuressa uljaassa laumassa. Entäpä omat johtajasusiaiset 1976 Kiilopäällä, aidossa Lapin ympäristössä. Johtajasusia oli tuolloin 14, ikäsusia viisi, ja tunturisusia 52. Muistan vieläkin kuinka noita kohdalleni tuli, leukulla sivalsi ja huusi: "siekin oot johtajasus". Nuo rakkaat kavtsilaiset yleisössä huusivat silloin minkä ääntä lähti: "Hyvä, Ulla!" Ja noita siihen:" No nyt lähti korva Ullalta!!" Niin olen korvamerkittynä senjälkeen kulkenut, Tunturiladulle korvamerkittynä, vaikka omat aktiivivuoteni järjestössä lienevätkin jo kaukana takana päin. Tunturivaellukset tietysti jatkuvat edelleen.

Entä mitä mietti entinen monivuotinen susivaliokunnan sihteeri näissä vuoden 2000 susiaisissa? 1970-luvulla oli susivaliokunnan huoli toinen. 1960- ja 1970-luvulla uusia tunturisusia tunki rääthyyn valtaisia määriä, parhaana vuonna tuli 102 sutta. Susimerkki oli hohdokas ja haluttu, mutta herätti toisaalta ulkopuolisissa närää. Susimerkkihän annetaan jokaiselle maastoon astuvalle, sanottiin. Kysyimme toisiltamme: Olemmeko kohta kaikki susia? Tuolloin susivaatimuksena oli viisi tunturikäyntiä, joista yhden tuli olla eräretki, ns. tunturisusivaellus. Lisänä vaadittiin kuntosuoritusta, huippuja, ensiapu- ja suunnistustaitoa. Koska selviä paineita oli, uudistimme tunturisusivaatimukset. Vaatimuksiksi tuli vähintään kaksi eräretkeä, toinen kesällä ja toinen talvella, ainakin toinen 150 km mittainen. Johtajasusivaatimuksia kiristettiin huomattavasti enemmän. Periaatteena oli, että leikkimieli täytyy säilyttää, tunturisudeksi pääsyä ei pidä tehdä liian vaikeaksi eikä haudanvakavaksi. Näin tunturisusimäärä olikin 20-30 vuodessa 1980-luvulla, ja kymmenkunta vuodessa 1990-luvun alkupuolella (kuva). Nyt näyttävät uudet tunturisudet kuitenkin lähes ehtyneen, eikä uusi outasusiastekaan ole saanut erityisempää suosiota. Kun uusimmat susivaatimukset astuivat voimaan, on tunturisusia tullut 1997 nolla kpl, 1998 yksi kpl, 1999 kaksi kpl, ja nyt 2000 yksi kpl. Tämä viimeisin tunturisusi, puolisoni Erkki Pihkala, 62 v, edustaa siis Tunturiladun lupaavaa nuorisoa. Varsin huolestuttavalta siis näyttää.

Mistä syy moiseen? Onko susi-instituutio kriisissä? Hartaasti tekisi mieli uskoa, että kyseessä olisi vain "välivaihe" uusien sääntöjen tultua voimaan. Mutta jo neljää vuotta lähellä nollalinjaa panee miettimään asiaa vakavammin. Onko susivaatimuksia kiristetty liikaa? Tietopuolisen osan korostaminenhan on sinänsä hienoa, ja minulle sopisi kyllä vaikka saamen kielen approbatur ja tentti Lapin kansatieteellisestä kirjallisuudesta, mutta uusia susikokelaita uusi linja ei näytä houkuttelevan. Uusissa vaatimuksissa myös ihmetyttää susikokelaiden tunkeminen yläkäsivarren suuruntureille, missä turistikansoitus muutenkin on jo todella sakea. Miksi vaaditaan yli 1000 metrin huippuja, tunturisudelta 5 ja johtajasudelta 10? Itselläni kyseisiä. huippuja laskin alun kolmattakymmentä, sekä Suomesta että Suomen ulkopuolelta, enkä ainakaan niiden vuoksi ole parempi susi. "Sudenmielisempää" olisi vaatia esimerkiksi maastossa (= ei kämpässä) vietettäviä öitä sekä kesällä että talvella sovittu määrä Se että susivaliokunta haluaa tutustua uusiin susikokelaisiin ja pitää keskustelutilaisuuksia on pelkästään positiivista, ja kun uusia susia on nollasta kahteen niin hyvinhän se käy. (Jos itse olisin nyt uutta sutta tenttaamassa niin panisin sen ulvomiskokeeseen, ja jos ulvonta ei olisi laadukasta niin juottaisin hokkua ja ulvottaisin uudelleen.) Siitä mitä tunturisudelta edellytetään on varmasti yhtä monta mielipidettä kuin on suttakin. Vaativainen suoritusmentaliteetti, tyyliin veren-maku-suussa, ei kuitenkaan ole ollut alkuperäinen tarkoitus. Leikkiähän tämä on, vaikka totta toinen puoli. Kyllä vaatimustaso ja uusien susien vuosittainen määrä ovat olleet selkeässä syy-seuraussuhteessa koko susi-instituution olemassaoloajan. Miettikäämme sitä. (Epäilijöille kerrottakoon varmuuden vuoksi, että pyrkimykseni vaatimustason laskuun ei liity omiin suorituksiin. Eräretkiä on kertynyt 56 kaikkina vuodenaikoina, joista valtaosassa johtajana, ja joista pisin oli 420 km kesällä. .Huippuja lienee hyvä kolminumeroinen luku. Ja Paulaharjutkin on luettu!)

Vaan jospa vika ei olekaan susivaatimuksissa, vaan kerta kaikkiaan uutta susiainesta ei ole Tunturiladun piirissä? Tunturiladun jäsenmäärä on pysynyt melko tasaisena 2500 tuntumassa pitkään. Sen sijaan jäsenistön ikärakenne on muuttunut yhä vanhemmaksi, ja sen totisesti näki näissä susiaisissakin. Hallavia vanhoja harmaaturkkeja kaikki, ja pennut puuttuvat. Mikä meidät perii, jos näin jatkuu vielä 10 vuotta?? Yhdessä horisemme ja muistelemme vanhoja. Joku vielä uskaltautuu vähän maastoonkin, joku nuorimmista alle 70-vuotiaista!! Jäsenten värväys ei koskaan ole kuulunut Tunturiladun toiminta-ajatukseen. Nyt kuitenkin olisi korkea aika katsoa itseämme peiliin ja muuttaa tyyliä. Nuorisoa ja nuoria aikuisia pitää ryhtyä rekrytoimaan, ja uusia susia pitäää ryhtyä tuottamaan. Siinä on varsinkin kerhoilla runsaasti leiviskää hoidettavaksi. Mutta ei Tunturilatukaan järjestönä ole liiemmin itseään mainostanut. Kyllä ihmiset, myös nuoret, edelleen eräretkeilevät Lapissa. Mutta oman kokemukseni mukaan aniharvat tapaamistani ovat Tunturiladusta koskaan kuulleetkaan – Suomen Ladusta kylläkin.

Tunturisusi on Tunturiladun tavaramerkki, ja susimerkki oli aikanaan hyvinkin hohdokas ja attraktiivinen, tavoiteltava asia. Jos̀pa susimerkki ei enää olekaan haluttu?. Susimerkkiähän ei edes käytetä – kuulin juuri Tunturiladussa tehdystä tutkimuksesta jonka mukaan vain kolmasosa susista pitää merkkiä. Mitä kielteistä siihen siis liittyy? Onko se elitististä, silmätikuksi rupeamista? Miten Tunturiladun ulkopuoliset suhtautuvat susimerkkiin? Kateus voi ilmetä hyvinkin kielteisesti. – Jos emme edes itse halua kantaa susimerkkiä, niin miksi muutkaan sitä tavoittelisivat. Uskaltakaamme olla susia! Näkyvä susimerkki on paras Tunturiladun mainos muille retkeilijöille.

Tunturisudesta on tullut uhanalainen laji – tunturisuden sukupuutto pitää estää. Alas suoritusmentaliteetti ja liiat vaatimukset uusilta susilta, ja tilalle leikkimieli. Nuoria retkeileviä ihmisiä on alettava aktiivisesti hankkia Tunturiladun piiriin. Tärkeintä olisi nyt itse nähdä ja tunnustaa susi-instituution kriisi. Vasta sen jälkeen on mahdollista kehittää keinoja tilanteen korjaamiseksi.

Ulla Pihkala
(teksti ja kuvat)

Susiaisyleisö seuraa "pakanallisia menoja".

Johtajasusi Raimo Pahkala noidan kuulustelussa.

Noita tiristää pullostaan arvokasta ainetta vuoden 2000 tunturisudelle.

KAUPPA AVOINNA

Kaikki hyvät jäsenet ottakaa yhteyttä TL:n myyntiartikkeleiden tilausasioissa puh. 03-675 9061 ilt. ja viikonl. tai osoitteella Torikatu 10 A 6, 13100 Hämeenlinna
Toimitus tapahtuu postitse tai sopimuksen mukaisesti. Toimituskulut lisätään laskuun. Tavaraa annetaan myös myyntitiliin.

Myyntiartikkeli	á hinta	Viitenro
50-vuotishistoria-teos	120,-	220
Jäsenmerkki	10,-	123
Pinssi	10,-	136
Postikortit=kämpät 3 eril.	1,-	123
Eräretkeilyn perusteet	70,-	152
Balggis-polku	10,-	165
Juhlakuksa	70,-	204
Susimerkki	30,-	123
Susimerkki nauhalla (susimerkit vain susille)	40,-	123
Kämppien avain	500,-	107
Jäsentarrat		123
-isompi (172x54 mm)	8,- /kpl	
-pienempi (42x17 mm)	12,-/kpl/12 kpl liuska	
Erä-SM toimitsijaliiviä varustettuna kisatunnuksella on vielä myynnissä kokoja XL ja XXL		
Liivi fleece-vuorilla	260,-	330
Kisatunnus	20,-	330

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi (2) vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avainanomus on tehtävä TL:n johtokunnalle. Toimitus tapahtuu postiennakkona, karttojen, kämppäkorttien, käyttö- ja järjestyssääntöjen kera. Anomuskaavakkeita saa allekirjoittaneelta ja sihteeri Riitta Gerliniltä.

MAKSUASIOISTA
Tunturiladun pankkitili on Leonia 800015-135331 ja tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut, myös uusien jäsenTen jäsenmaksut tarpeellisin tiedoin (mm. osoite välttämätön) paitsi ns. "vanhat jäsenet" maksavat aina jäsenmaksunsa Leonia:n jäsenmaksujen keräilytilille/TL, joka on jäsenmaksukortissa viitenumeroineen. Uudet jäsenet eivät voi maksaa tälle tilille.

KÄMPPIEN=KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖMAKSUT
Näitä maksuja suorittaessa on toivottavaa käyttää kämppien viitenumeroita. Tällöin ei tarvitse laittaa muita merkintöjä esim. kämpän nimeä. Viitteellinen maksusuoritus on paljon halvempi pankkikuluilta ja näin säästö on vuodessa huomattava pankkikuluissa. Kämpillä edelleen rahalippaat, joihin voi myös suorittaa Tunturiladun yleisen kokouksen päättämän minimimaksun 20,-/vrk/hlö.

Kämppien viitenumerot ovat:	Susikyrö	505
	Susi-Talas	602
	Susi-Kiisa	709

Yhteydenottoja odotellen !
Talven odotusterveisin ! **Marja-Liisa Mäki**

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n kevätkokous pidetään lauantaina 10.3.2001 alkaen kello 14.00 Lomakeskus Saukkorannassa, osoite Lomarannantie 15, 65410 Sundom (Vaasa).
Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 7 §:ssä mainitut kevätkokoukselle määrätyt asiat.

Tervetuloa JOHTOKUNTA

KEVÄTPÄIVÄT VAASASSA 9-11.3.2001

Kevätpäivät järjestetään Lomakeskus Saukkorannassa, meren rannalla n. 15 km Vaasasta. Ilmoittautumisesta, majoituksesta ja ohjelmasta tulee tiedot Tunturilatu-lehteen 1/2001.
Varatkaa aika kalenteriinne jo nyt ! Lisätietoja saa puheenjohtaja Tapani Rajalalta, puh. 050-3308 045

TERVETULOA **Tunturikerho Vihtta**

BUSSIKULJETUS KEVÄTPÄIVILLE VAASAAN

Tunturikerho Kavtsi järjestää bussikuljetuksen Tunturiladun kevätpäiville, jotka pidetään 9-11.3.2001 Vaasassa. Bussi lähtee Helsingistä Paavo Nurmen patsaalta perjantaina 9.11.2001 klo 18.00.
Kuljetuksen aikataulu on seuraava:

Hyvinkään liittymä	klo 18.50
Hämeenlinnan linja-autoasema	klo 19.20
Tampereen linja-autoasema	klo 22.00

Vaasaan saavumme perjantaina puolen yön seutuvilla. Palaamme takaisin samaa reittiä tilaisuuden päätyttyä sunnuntaina. Kuljetuksen hinta Helsinki-Vaasa-Helsinki on 300 mk. Väliltä tulleille hinta suhteutetaan matkaan. Ilmoittautumiset osallistumisesta yhteiskuljetukseen 28.2.2001 mennessä Jorma Alapuranen p. 040-5026151 tai Marja Lammivaara p. 09-5881931

Tunturiladun 55-vuotisjuhla ja syyskokous

pidetään 10.11.2001 Helsingissä Karjalatalolla Kavtsin järjestämänä. Majoitusta on varattu Park –hotellista ja Eurohostellista. Lauantaina ja sunnuntaina on kaupunkikierros ja Suomenlinnaan tutustuminen. Tarkemmin seuraavissa TL-lehdissä. Tiedustelut Marja Lammivaara, puh. 09 – 5881931

Majoitusvaraukset Vuontispirtiltä v 2001

Vuoden 2001 susivihkiäiset pidetään Susikyrössä 22.9.2001, jota edeltävällä viikolla 38 pidetään talkoot kämpällämme. Tapahtumaa varten on Vuontispirtiltä varattu ajaksi 17.9.-23.9 majoitusta ja ruokapalveluita seuraavasti: 3-4 hengen mökkejä 8 kpl, yhteensä 32 vuodepaikkaa ja kahden hengen huoneita 10 kpl. Hinnat: 5 vrk pelkkä majoitus 1000 mk henkilö huoneessa, 650 mk/henkilö mökissä (3-4 henkeä), 5 vrk täysihoito 1700 mk/henkilö huoneessa, 1250 mk/henkilö mökissä, 6 vrk pelkkä majoitus 1180 mk/henkilö huoneessa, 800 mk/henkilö mökissä, 6 vrk täysihoito 1900 mk/henkilö huoneessa, 1500 mk/henkilö mökissä

Edellä olevat varaukset on tehty ilman varausmaksua, joten yllä mainittua majoitusta tarvitsevat varatkaa ensitilassa henkilökohtaisesti majoituksenne tästä Tunturiladun kiintiöstä suoraan Vuontispirtiltä puh. 016-537356, fax 016-537396, sähköposti tunturihotelli@vuontispirtti.fi

Login hiihtoviikolle

Hiihtoviikoksi on varattu Susi-Talas ajalle 14. – 21.4.2001. Siellä on mahdollisuus tehdä yövaelluksia joko kämpissä tai teltassa yöpyen. Viikon vaelluksen voit tehdä Saariselältää Talakselle tai päinvastoin. Myös vaeltaa myös Ivalosta tai Inarista järveä pitkin Nellimön kautta Talakselle. Muutkin matkat voit sopia.

Lähtö Turusta Kupittaan- ja Kaskenkadun kulmasta to 12.4. klo 19, Tampere noin klo 21 (linja-autoasema tai rautatieasema sopimuksen mukaan). Jatko reitti joko Vaasan tai Jyväskylän kautta. Takaisin Talakselta lähdemme la 21.4. päivällä. Ilmoittautumiset ja maksut viimeistään 2.4. mennessä Kalevi Kanerva, puh. 02 – 2366270 tai 040 – 7331765. Matkan hinta Turusta ja Tampereelta 600 mk. Maksut Login tilille Merita 220518-41730 (viite 259).

TOIMINTAMUISTIO

2001

13.1.	Kerhojen toimihenkilöiden koulutuspäivä Tampereella (ks. tarkempi ohjelma muualla lehdessä)
19.–21.1.	Talviretkeilyn peruskurssin teoriaosa Kavtsin järjestämänä
2.–4.2.	Talviretkeilyn peruskurssin maasto-osa Kavtsin järjestämänä
2.–4.2.	Avantouinnin ja jäänveiston SM-kilpailut Kajaanissa
10.2.	Finlandia-hiihto, Lahti-Hollola
2.–4.3.	Avantouinnin MM-kilpailut Jyväskylässä
9.–11.3.	Kevätpäivät ja kevätkokous Vihttan isännöiminä Vaasassa (Lomakeskus Saukkoranta)
11.–24.3.	Eurovaellus 2001 reitti VIII ensimmäinen osuus Nuorgamista Kiilopäälle
24.–31.3.	Tsietsan kerhoviikko Susikyrössä
31.3.–7.4.	Kavtsin kerhoviikko Susikyrössä
14.–21.4.	Login kerhoviikko Susi-Talaksella
28.–29.4.	Suomen Ladun kevätpäivät ja liittokokous Urheiluopisto Kisakeskuksessa Pohjassa
21.4.–28.4.	Kolbman kerhoviikko Susikyrössä
29.4.–5.5.	Ovtsin kerhoviikko Susikyrössä
19.–20.5.	Erämelonnan SM-kilpailut Virolahdella
9.–16.6.	Suomi meloo
29.6.–1.7.	Suomen Ladun leiripäivät Pajulahden urheiluopistolla Nastolassa
24.–26.8.	Kesäpäivät Geatkin isännöiminä (Geatkin 5-vuotisjuhla) (Pitkäjärven urheiluopisto, Kokemäki)
6.–9.9.	Erävaelluksen SM-kilpailut Orivedellä
17.–22.9.	Talkooviikko Susikyrössä
22.9.	Susiaiset Susikyrössä
27.–28.10.	Suomen Ladun syyspäivät ja liittokokous Riihimäellä
10.11.	Syyskokous ja iltajuhla Kavtsin isännöiminä Helsingissä (Tunturiladun 55-vuotisjuhla) (Karjalatalo)

2002

18.–20.10.	Syyskokous ja Susiaiset Kavtsin isännöiminä (Kavtsin 30-vuotisjuhla) (Holma, Klaukkala)

RETKIMUISTIO VUONNA 2001

Retkitoimikunta on koonnut listan niistä eri kerhojen suunnittelemista retkistä ja vaelluksista, joihin ovat tervetulleita kaikki tunturilatulaiset riippumatta siitä, ovatko he kerhojen jäseniä vai ei. Tapahtumien yhteyshenkilöt saatte selville soittamalla kerhojen sihteereille, joiden puhelinnumerot ovat kerhopalstalla tässä lehdessä.

Helmikuu		
10 - 17.2.2001	Hiihtoviikko Sotkamon Välikaskella	Njeallje
23 - 25.2	Jäähiihto Suonteella	Kauvtsi
Maaliskuu		
11 - 24.3	Eurovaellus 2001 Nuorgam - Kiilopää	Tunturilatu
Huhtikuu		
31.3 - 6.4	Kauvtsin talvivaellus päättyen Susi-Kyröön Yhteyshenkilö Jorma Alapuranen puh. koti 09 - 5120378	Kavtsi
21 - 28.4	Hiihtovaellus Ruotsin tuntureille Ritsem Abisko. Yhteyshenkilö Pentti Hyytiäinen puh.koti 03 - 3 180884	Kolbma
Toukokuu		
24 - 28.5	Ahvenanmaan retki bussilla	Ovtsi
24 - 27.5	Pyöräretki Turunsaaristoon	Logi
26 - 27,5	Retkeilyä Kolilla / Herajärven kierroksella	Okta
Heinäkuu		
13 - 24.7	Kasvivaellus Paras - Peltsa alueella Yhdyshenkilö Jorma Alapuranen puh.koti 09 - 5120378	Kauvtsi
Elokuu		
27.7 - 4.8	Vaellus Peera - Kilpisjärvi / Peera-Pohjois-Ruotsi - Kilpisjärvi	Vihta/Logi
Syyskuu		
14 - 21.9	Retkeilyä Pöyrisjärven maastossa	Njeallje

Vinkki-. Monet kerhot menevät tunturiviikoilleen omilla linja-autokuljetuksilla. Hyppää kyytiin, jos olet menossa samaan suuntaan ja samaan aikaan.
Retkimuistion aineiston pyytäisinkin toimittamaan osoitteella:
Markku Salminen, Vuoritie 24, 04400 Järvenpää
puh.koti 09 - 2919916, matkap. 040 - 548 4600
email. markku.a.salminen@jarvenpaa.fi
(liitetiedostot muodossa WP 7 tai vanhempi tai Exel 5.0)

Retkitoimikunta

HÄMEENLINNAN ALPPAS RUSKARETKELLÄ SUSIKYRÖSSÄ 15.-23.9.2000

Mistä on kysymys, kun Pekolan liikenteen pikkubussiin ahtautuu yksitoista aikuista kaikkine retkeilykamppeineen ja viikon muonatarvikkeiden kera? Kysymys on tietenkin Alppaksen pitkään ja hartaasti, niin kuin Hämeessä on tapana, suunnittelemasta syysvaelluksesta. Olimme suoriutuneet mielestämme hyvin syksyn 1999 Susiaistenjärjestämisestä, joten yhteinen retki oli paikallaan.

Vihdoin se oli totta! Perjantaina 15.9 klo 18 bussimme otti suunnan kohti Susikyröä. Reissun merkityksestä kertonee omalla tavallaan sekin, että Olli oli varustautunut oikein kravatin kera. Lauantaiaamuna varhain kello kuusi, 12 tunnin istumisen jälkeen auto vihdoin kaarsi Susikyrön pihaan ja luovutti matkustajat rinkkoineen, reppuineen ja laatikkoineen nauttimaan viikoksi Lapin maisemista, hiljaisuudesta ja rauhasta. Tavarat tupaan, retkivehkeitä ylle ja ulos aamukahvin keittoon. Siinä aamun reipas marssijärjestys. Kuuma kahvi alkoi kuitenkin makeasti ramaisemaan. Tästä johtuen aamun reipas marssijärjestys sai uneliaan käänteen, kun matkan väsymyksestä toivuttiin vaakatasossa.

Tälle reissulle varustauduimme osittain yhteisin eväin. Päivittäin nautimme yhdessä aamupalan ja päivällisen. Retkieväistä jokainen huolehti itse. Suosittelemme tätä lämpimästi kaikille. Tällainen järjestely toimii mainiosti, kun tarkoituksena on tehdä pääasiassa päivän vaelluksia. "Pääemäntänä" touhusi viikon ajan Leena. Ruoka oli hyvää ja sitä oli riittävästi!

Yhdessä olimme suunnitelleet ja yhdessä toteutimme upean viikon. Ajankohtaisen teeman mukaan nimesimme seurueemme: "Tunturiladun panttivangit Susikyrössä". Vapaaehtoisesti.

"Näe kuinka puut kukkivat ruskaa, haavanlehdet värisevät ja nöyränä maa ottaa vastaan syksyn kullan." - Leila Walle -

Sunnuntai valkeni aurinkoisena ja tuulisena, mitä jatkuikin koko päivän ajan. "Emo-Leena" jäi kotivahdiksi Olli ja Kalevi seuranaan, kun Marja-Liisa, Antero, Marja, Timo, Teuvo, Tuula ja Taija pakkasivat reput selkään ja ottivat suunnakseen Nammalakurun. Otimme ihan oman suunnan ja päädyimme Nammalaan kierrettyämme ensin Saivokeron ympäri. Perillä odotti aivan ihana yllätys-, kotakahvila tuoreine munkkeineen ja pannukahvineen! Väsyneinkin taivaltaja saa tuollaisessa paikassa uutta puhtia.

Susikyröön saavuttuamme matkaa oli kertynyt yhteensä 12 km. Perillä yllätykset vain jatkuivat. Sunnuntain kunniaksi oli Leena, Kalevin ja Ollin avustuksella valmistanut upean päivällisen. Sen seitsemää sorttia oli tarjolla hienosti valkoiselle liinalle katettuna. Kuinka moni voi Tunturikerholaisista kehua nauttineensa Susikyrön keittokatoksessa juhlapäivällisen valkoisella liinalla katelusta pöydästä? Alppas voi!

Päivittäiset rutiinit jaettiin reissumme alkupäivinä, naiset hoitivat ruokahuollon sekä tiskauksen, miehet hoitivat saunanlämmityksen, vedenkannon, öljylamput sekä halonhakkuun. Sunnuntai-iltaa vietimme yhteisesti rannan laavulla makkaraa paistaen. Pimeässä illassa, nuotion loisteessa Marja-Liisa pyysi jokaista kertomaan oman tarinansa siitä miten olimme aikanaan innostuneet retkeilystä ja Lapista. Oli kiehtovaa kuulla jokaisen oma tarina. Tarinoita kuunnellessa oppi tuntemaan ihmisiä jälleen vähän paremmin. Niin kovin moni asia on meitä retkeilyssä koskettanut, jaettavaa oli vaikka kuinka paljon.

Illat olivat jo sen verran viileitä, että pieni leikkimielinen kisailu oli paikallaan makkaranpaiston jälkeen. Seurasi heijastimien etsintäkilpailu pareittain taskulamppujen avulla. Jokaiseen heijastimeen oli liitettynä palapelin pala. Tanner tömisi ja valot vilkkuivat etsijöiden kirmatessa pitkin pihapiiriä. "Hei, mä löysin yhden! Tuu äkkiä tänne"! Kun kaikki heijastimet ja palat oli löydetty lähdettiin sitä kämppään kokoamaan. Lämmin tuli ja hauskaa oli. Voittaja oli se pari, joka oli löytänyt eniten heijastimia. Arvonnalla toinen parista voitti kultaisen poropinssin. Onni suosi tällä kertaa Marjaa.

"Kun saavuttaa tunturin laen, jolle ei ennen sen näkemistä tiennyt kaipaavansakaan, saa aavistuksen niistä yllätyksistä, joita elämällä on tarjota sille, joka haluaa."

- Heli Karjalainen -

Maanantai valkeni tyynenä, mutta sumuisena. Ilma oli lämmin. Eilinen retkiporukka, viimein Ollin mukanaan saaneena, lähti vaeltamaan Varkaanjärvelle. Matkan varrella riitti puolukoita poimittavaksi. Kävellessämme luonnossa kohtasimme asian, joka meitä kaikkia ihmetytti ja kauhistutti. Miten paljon luonnossa onkaan roskaa ja jätettä? Ruostuneita tynnyreitä, saappaita, hanskoja, kenkiä, astioita, pulloja, peltipurkkeja, säilykerasioita, termareita jne. Mitä kaikkea muuta mahtaakaan tuon lisäksi löytyä mitä emme huomanneet, onneksi. Upean luonnon ja kauniiden maisemien keskellä tuonkaltainen jäte on silmiinpistävää. Kaupungissa ja taajamissa olemme tuohon näkyyn tottuneet ja turtuneet.

Taivalluksen varrelle jäi paikallisten partiolaisten, Kätkän Kävijöitten, leiripaikka. Oiva taukopaikka. Retkellä emme vieläkään nähneet poroja. Muutamissa kohdin oli havaittavissa mesikämmenen jälkiä. Illan kruunasi revontulet.

"Susikyrön panttivangit". Takana vas. Antero, Marja, Leena. Edessä vas. Kalevi, Tarja, Timo, Teuvo, Oki, Erkki, Tuula ja Marja-Liisa.

Tauolla matkalla varkaan järvelle.

Tiistaina heräsimme viileään, mutta tyyneen aamuun. Suureksi riemuksemme löytyi vajasta polkupyörä, jota Olli lähti testaamaan Raattaman kylälle. Osa porukasta lähti marjastamaan. Kauaksi ei tarvinnut mennä, sillä puolukoita löytyi hyvin ihan lähimaastosta. Porukassamme oli innokas, ja kaiken rehellisyyden nimissä, varsin sitkeä kalastaja. Kalevi laski uskollisesti päivittäin verkot Vuontisjärveen, täynnä toivoa suuresta kalansaaliista. Haaveeksi se suuri kalansaalis jäikin. Vuontisjärvessä oli vesi todella matalalla. Mikäli mieli uimaan, sai kahlata noin 100 metriä, ennen kuin oli vyötäröä myöten vedessä. Saunojille riitti haastetta joka ilta! Lämpimäksikäänv kun tuota vettä ei oikein voinut sanoa.

Alppaksen puheenjohtaja sai vuorollaan pyörän niin hurjaan vauhtiin, että pyörä ihan väkisin ajoi Raattaman kylän risteyksen ohi. Näin ainakin tarina kertoo...

Illalla saunan jälkeen pidimme lettukestit keittokatoksella. Lettumestareina toimivat Teuvo ja Olli. Kaikki letut mitkä käännettiin heittämällä osuivat pannuun, eivätkä suinkaan saaneet hiekkaista sivumakua.

Iltaisin tuli tavaksi porukalla istuskella kämpän ison pöydän ympärillä. Taijalla oli esittää visaisia ja hauskoja tietokilpailukysymyksiä. Naurua ja iloa riitti. Sitten ainakin kun opeteltiin korttipeli nimeltä "Henri", joka perustuu reflekseihin. Vatsa kippurassa sekä pelaajat, että sivusta seuraajat.

"Erämaassa oppia voi sen: tärkeää on yksinkertainen, vaivaiskoivu, kelottunut puu, polku, joka eteen avautuu, lammen vesi syvän sininen, valon kajo, tuuli hiljainen."

- Anna-Mari Kaskinen -

Yön pienen pakkasen jälkeen heräsimme virkeänä kuulaaseen keskiviikon aamuun. Marja-Liisa, Antero, Timo ja Teuvo pakkasivat totuttua enemmän tavaraa rinkkoihinsa. Vaeltajat lähtivät pitemmälle yön yli kestävälle retkelle, kohteenaan Hetta. Vaeltajat yöpyivät Sioskurulla. Saattelimme heidät matkaan ja aloimme valmistautua omaa retkeämme varten. Pyörä oli osoittautunut edellisen käyttäjän jälkeen hieman epävarmaksi suunnistuksen suhteen, joten naiset ja Olli ottivat kävellen suunnan kohti Raattamaa. Kalevi jätettiin kotimieheksi. Kauppaostokset tuli tehtyä ja sitten oli varsinaisen tauon paikka Loimussa kahvin ja munkin kera. Moni meistä totesi, että koskaan ei ole tullut syötyä munkkeja niin usein kuin tuon viikon aikana. Kotimatka sujui vauhdilla. Taisi syy olla niissä munkeissa...

Viikon aurinkoisin ja lämpimin päivä oli ehdottomasti torstai. Vuontisjärven pinta peili tyyni. Lämpöasteita voi vain arvailla. Kaunista päivää ei edelleenkään tuhlattu tuvassa istuen. Marja, Tuula, Taija, Kalevi ja Erkki lähtivät nousemaan kohti Montellinmajaa, jossa Erkki erkani porukasta. Miehen Camel bootsit kulkivat omia polkujaan.

Eväitten syöntiin jatkettiin vielä Nammalankuruun. Aurinko paistoi eikä tuulesta ollut tunturissa tietoakaan, taivas sininen ja pilvetön. Paluumatkalla vihdoin näimme reissun toistaiseksi ainoat porot. Into tunturin huiputukseen oli niin kova, että vielä nousimme Vuontiskeron huipulle. Päästyämme kämpille olivat vaeltajatkin saapuneet ja saaneet oman urakkansa kunnialla päätökseen. Saunan jälkeen tuvan pöydän ääreen istui porukka nauttimaan tuliaisia Hetasta, tällä kertaa ei munkkeja, mutta viinereitä kylläkin. Pieni herkutteluhan on toki sallittua urakoinnin jälkeen.

Auringon paisteessa huippua kohti.

Olimme heränneet vaihteeksi aivan erilaiseen aamuun. Perjantai avautui meille sumuisena. Vastarannan tuntureita ei juurikaan erottanut sumulta. Aamukahvin aikana ilma kirkastui ja saimme jälleen auringon iloksemme.

Aika Susikyrössä kuluu nopeasti. Päivän rutiineista oli tullut viikon aikana niin tuttuja, ettei kelloa tarvittu lainkaan. Kropassa ja lihaksissa alkoivat viikon taivallukset tuntumaan, mutta silti vielä käytettiin viimeisetkin voimanrippeet liikkumiseen.

Sukulaiset ja ystävät ovat todennäköisesti seuranneet olympialaisia ahkerasti koko viikon. Olympialajista vaeltaminenkin menee, mitä enemmissä määrin. Meillä olikin ihan omat olympialaiset; kisarajana huumorintaju ja kokonaisvaltainen turnajaiskestävyys. Olympiatunnelma nousi huippuunsa, kun tieto Arsi Harjun kuulan kultamitalista kiiri keskelle erämaata. Suuren urheilujuhlan huumassa skoolasimme kultamitalille konjakilla! Olli , Erkki, Timo ja Teuvo karkasivat Raattamaan seuraamaan kuulakisaa. Herraporukka viipyi ja viipyi. Naiset alkoivat jo hieman hiiltymään, sillä ruoka odotti syöjiään. Kohta puskat rapisivat ja herrat saapuivat ja oikein kukkapuskien kera. Yritä siinä sitten näyttää vihaista naamaa, kun käteesi ihan itse lapin luonnon antimista väsätyt kimput halausten kera. Sydämet ja tunteet lämpenivät välittömästi!

Vastentahtoisesti heräsimme lauantai aamuun. Oli aika pakata tavarat ja ottaa suunta kohti etelää ja Hämeenlinnaa. Viikko oli kulunut liian nopeasti. Vanha totuus on kuitenkin se, että silloin on hyvä lopettaa, kun vielä on kivaa ja hauskaa. Haikein mielin useat meistä suuntasivat katseensa viimeisen kerran järven yli tuntureita kohti. Ikään kuin ottaisi sydämensä ja sielunsa varastoon mukaan kaikkea sitä, mistä olimme viikon alkana saaneet nauttia.

"Kukaan ei voi jatkuvasti elää ottamatta välillä etäisyyttä tämän päivän touhuihin." -Peter Hahne-

Kiitos kaunis kaikille retkelle osallistuneille!

Teksti ja kuvat;
Taija Heinonen